

D

50

AZ ORSZ. M. KIR.
KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA

ÉS A VELE ÜGYKEZELÉS TEKINTETÉBEN
EGYBEKAPCSOLT FESTÉSZETI ÉS SZOBRÁSZATI
MESTERISKOLÁK ÉS A NŐI FESTŐISKOLA

ÉVKÖNYVE

AZ
1912—1913
TANÉVRŐL.

SZERKESZTETTE :
VÁRDAI SZILÁRD
IGAZGATÓ-TANÁR.

BUDAPESTEN,
IFJ. KELLNER ERNŐ KÖNYVNYOMDÁJA
1913

ORSZ. M. KIR.
KÉPZŐMŰVÉSZETI
FŐISKOLA

ORSZ. MAGY. KIR. KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 71. szám.

AZ ÉV TÖRTÉNETÉBŐL.

Az 1913. évi állami költségvetésben a Szépművészeti Akadémia általános szobrászati osztálya számára egy új segédtanári állás szerveztetett, amely állásra a vallás és közoktatásügyi miniszter úr folyó évi január hó 27-én 3696/1913. számú rendeletével RADNAI BÉLA szobrászművészt, a főiskola óraadó tanárát nevezte ki.

A rajztanárjelöltek számának emelkedése az alakrajzi tanárok minden idejét annyira igénybe vette, hogy külön tanfolyamok vezetésére nem vállalkozhattak, ezért a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az 1912. évi 102.886. számú rendeletével a rajztanár- és rajztanítójelöltekre nézve kötelező esti aktrajzolás tanításával óraadói minőségben RAKSSÁNYI DEZSŐ okleveles középiskolai rajztanárt és festőművészt bizta meg.

RAKSSÁNYI DEZSŐ, mint intézetünk növendéke is az elsők közt volt mindig; jeles tanári oklevelének megszerzése óta folytonosan komoly tanulmányokkal, főleg falfestményekkel foglalkozott, illetőleg foglalkozik most is, s bár nem kiállító művész, a szakkörökben alapos készségével komoly művészi törekvésével mégis igen jó hírt tudott magának kivívni.

Rajztanárképzőnk tantestületének egyik régi törekvése volt, hogy növendékeinek a rajzpedagógiai tanulmány gyakorlására bővebb alkalom nyújtassék; nevezetesen, hogy rajztanár-, tanító- és rajztanítónőjelöltjeink kidolgozott rajztanmenetekkel felszerelve léphessenek ki a gyakorlati életbe.

A rajzpedagógiai gyakorló iskola ezt a célt is szolgálja. A jelöltek azoknak az iskoláknak tanmenetét dolgozzák fel az érvényben levő tantervek és utasítások szerint, amely iskolákban tanítani hivatva lesznek; csakhogy a növendékek nagy száma miatt lehetetlen, hogy a gyakorlóiskolát vezető tanár a csoporttanítás mellett, az összes erre kötelezett jelölteket foglalkoztassa.

Ezzel a feladattal — ugyancsak óraadói minőségben — a fennebb idézett 102.886/1912. számú miniszteri rendelettel ANTOS

MIHÁLY, budapesti VII. kerületi (Barcsay-utcai) főgimnáziumi rajz-tanár bízott meg.

Az Országos Képzőművészeti Főiskola és a vele ügykezelés tekintetében egyesített festészeti és szobrászati mesteriskolák és a női festőiskola könyvtáraiban felszaporodott munka kellő ellátása céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr folyó évi február hó 20-án 6217/1913. számú rendelete alapján — évi tiszteletdíj mellett — könyvtártiszti megbízást nyert: SCHMIDT IMRE végzett jogász, királyi kuriai könyvtárkezelő tisztviselő.

A magyar királyi pénzügyminiszter úr és a minisztertanács hozzájárult a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ama előterjesztéséhez, hogy az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola céljaira a Kerkápoly-Bodor-féle alapítvány tulajdonában levő s a székesfőváros budai oldalán a Gellérthegy déli lejtőjén fekvő 7605.7 □öl kiterjedésű telek megvételük. Ezen telekre azonban a székesfőváros is igényt tartván, a két igény összeegyeztetése céljából az igazgatóság a 155.049/1912. szám alatt kelt magas rendelettel azt a megbízást kapta, hogy a Képzőművészeti Főiskola építkezése céljából a Gellérthegy déli oldalán fekvő telekről olyan modellt készítsen, melyből megítélhető legyen, hogy a főiskola céljaira pavillonszerűen emelendő épületek a Kerkápoly-Bodor-féle telek s az ezt körülvevő székesfővárosi telek parkszerű használatát nem teszik lehetetlenné.

Ennek a magas megbízásnak az elmúlt télen a helyszínén végzett terepfelvétel és mérések alapján s a székesfőváros mérnöki hivatala által rendelkezésre bocsátott helyszínrajz segítségével eleget tettem, elkészítvén nemcsak a Gellérthegy modelljét, hanem az építendő pavillonok tájékoztató tervét és plasztikus mintáját is. Ennélfogva a tárgyalások a székesfővárossal ismét megindíthatók, mert a fennebb említett modell kellő tájékozást nyújthat arra nézve, hogy a főiskola tervezett épületei nem rontják a terület parkjellegét. Meggyőződésem, hogy képzőművészeti iskolánk elhelyezésére megfelelőbb helyet nem találhatunk s ha a fővárossal való tárgyalásaink eredményre vezetnek a tervezett új Képzőművészeti Főiskola ideális elhelyezése által székesfővárosunk csak újabb nevezetességet nyerne, mely a maga nemében páratlanul állna a külföldön is.

A pavillon-rendszerben tervezett képzőművészeti iskola épületeit díszes parkok vennék körül, amelyeket nem zárna el kerítés az üdülést kereső nagyközönség elől s így azokat bárki szabadon élvezhetné.

Főiskolánk építkezésének kérdése nem új keletű és szükségességének hangsúlyozása sem ötletszerűen került előtérbe. Az építkezés már több mint tíz éve aktuális. A főiskola igazgatósága már akkor tett jelentést a ki nem elégítő helyzetről a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz és javaslatba hozta az intézetnek alkalmasabb helyre leendő telepítését megfelelő helyiségeket nyújtó épületek emelése miatt. A baj — a régi épület némi átalakítása által — csak ideiglenes szanálást nyert, mert az építkezést kedvezőbb időkre kívánta a magas kormány halasztani. Az évek teltek és a hiányok szaporodtak, az állapotok mind rosszabbra váltak. Hozzájárul a helyzet mind elviselhetlenebbé válásához a főiskolai Andrassy-úti épület környezetének átalakulása is. Az oktatás és gyakorlati képzés igényelte megfelelő világítás, most már mind kevesebb helyiségben található fel.

Ezek a körülmények főiskolánk új elhelyezésének megoldását immár halaszthatatlanná teszik. Sajnos azonban, hogy ezen égető kérdés megoldása újból halasztást fog szenvedni, mert úgy látszik, hogy a külügyi helyzet kedvezőtlen alakulása a még nemrég kecsegtető szép reményeket ismét messze sodorta a megvalósulástól.

Az 1912. évi augusztus hónapban Drezdában rendezett IV. nemzetközi rajzoktatásügyi kongresszuson és kiállításon főiskolánk is résztvett mint kiállító. A kongresszuson a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 44.925/1912. sz. alatt kelt rendelete folytán intézetünket AGGHÁZY GYULA, ERDÖSSY BÉLA, HAVRANEK FERENC és NÁDLER RÓBERT főiskolai tanárok képviselték. Utóbbi ezen kongresszuson a nemzetközi rajz- és művészi oktatási Federatiótól kiküldött albizottság tagjává választották. Ez az albizottság csak öt tagból áll: Angol-, Francia-, Németország, az amerikai Egyesült-Államok és Magyarország egy-egy képviselőjéből és feladata a jövő V. kongresszusi kiállítási szabályzat megállapítása.

Az a kitüntetés, mely NÁDLER RÓBERT megválasztásával több nagy ország, így Ausztria, Olaszország stb. mellőzésével a magyar rajz- és művészi oktatást, az előző kongresszusok kiállításain elért sikerek elismerésül érte, azzal a kötelezettséggel is jár, hogy az albizottság munkásságában a maga részét Magyarország is kivegye, miért is főiskolánk részéről NÁDLER megbízást nyert, hogy FRITSCHI FRIEDRICH albizottsági elnök, svájci Nationalrat által Frankfurt a/M. városában folyó évi május hó 11-ére összehívott bizottsági ülésen vegyen részt.

ERDŐSSY BÉLA tanárnak a IV. nemzetközi rajzoktatási kongresszusról a vallás és közoktatásügyi miniszter úrhoz intézett jelentéséből a következőket közlöm: „A kongresszussal kapcsolatos nagy kiterjedésű kiállítás tanulmányozásánál elsősorban azt a szempontot tűztem magam elé, hogy megvizsgáljam: 1. megfelel-e a mi rajztanárképzésünk minden tekintetben a művészi, a tudományos és pedagógiai követelményeknek; 2. hogy található-e valami olyan új dolog, ami hasznos, észszerű s nálunk talán hiányzik s így pótolandó volna. Az első kérdésre nézve tapasztalatom az, hogy rajztanárképzésünknek úgy rendszere, mint foka minden tekintetben megállja a kritikát s teljesen kielégítő. Ez a vélemény a külföldi szakemberek részéről a legnagyobb elismerés alakjában nyilvánult. A második kérdésre nézve azt mondhatom, hogy nincs semmi észszerű, hasznos dolog, ami nálunk hiányzik és szükséges volna.

Van egy divatba hozott *újítás*, a színes papírnírás és ragasztás, amit a külföldi különféle fajú és fokú iskolák fölkapnak és kultiválnak, de ez — egyes speciális alkalmazásokat kivéve — félszeg és a rajzolás főkarakterével, lényegével teljesen ellentétes s mint ilyenek alkalmazása nemcsak hogy nem szükséges, hanem határozottan káros. Mert miért volna jobb és helyesebb egy csendéletet, tájképet vagy figurális képet színes papírból kivágni és összeragasztgatni, mint ugyanazt egyszerűen, akár csak folthatásra megfesteni?

Erre a hiányra tehát — bár követői nálunk is vannak — azt mondhatjuk, jó, hogy hiányzik, mert ez arra mutat s igazolja, amit a külföldiek mondtak kiállításunkról, azt tudniillik, hogy nincs semmi olyan ami logikusan és tudományosan megindokolható nem volna s nincs semmi, aminek hiánya érezhető volna.

Ezzel szemben mint logikusan feldolgozott rendszer többek közt teljesen hiányzik például a szabadkézi látszattan, szemléleti rajz, a térformák rajzolásának tanítása. Van ugyan ittott ennek is nyoma, de nem mint tervszerű anyagösszeállításnak, hanem úgyszólván mint keresgélése a tanítás menetének.

Ez a rendszer pedig fontos, mert alapját képezi nemcsak a szakoktatásnak, hanem a középfoku rajzoktatásnak is. Ennek a hiányát a külföldiek is nagyon érezhették, mert mindenféle nemzetbeli rajzoktató érdeklődött a nálunk már rég meglevő erre szolgáló modellek s azok beszerzési módja iránt“.

Külföldi szakemberek nyilatkozataiból is csak néhányat említek, így például:

HERMANN P., a nemzetközi kongresszus másodelnöke, a „*Dresdener Anzeiger*“ egyik augusztusi számában „Die internationale Halle“ címen cikket írt, ahol így emlékszik meg a magyarokról:

„Közvetlenül a bejáratnál Magyarország fogad bennünket és hatásosan és művészi érdekességgel mutatja, hogy olyan állam, amely akar valamit. Jelentékenyen és nagyarányosan mutatkozik be a királyi Rajztanárképző Főiskola, amelynek négy évfolyama alapos kiképzést biztosít. Az ország többi iskolái is friss és energikus haladásról tesznek tanuságot.“

SCHWINDRAZHEIM OSKAR altonai professzor elismeri iskolájának egész tanári karával egybehangzóan a magyar Rajztanárképző Főiskola elsőségét. Elmondja, hogy nekik Lipcsétől fél órányira egy emlékműük van Halle an der Sallemnál. Az emlékmű szoborcsoportja ama harcokat örökíti meg, melyekkel a germánok megverték a hunokat. Most ezen kiállításon megfordítva áll a dolog, ők szenvedtek vereséget.

BOEK RUDOLF tanár, az osztrák művész-szövetség választmányi tagja Magyarországnak vezető szerepét elismeri az egész kiállítás felett. Szükségesnek tartja, hogy a legközelebbi rajzoktatásügyi kiállításon a művészeti festőiskolák rajzpedagógiája s metodikája is megalkottassék, amire egyedül a Rajztanárképző Főiskola hivatott. Szükségesnek tartja továbbá, hogy a jövő kiállításon az egyetemek, műegyetemek rajzoktatása is bemutatassék, mivel ez Magyarországon megvan, hogy ezáltal utat mutasson mint történik a rajzoktatás az elemi iskoláktól a legfelsőbb fokig.

Az osztrák Rajztanár-Egyesület hivatalos lapja „*Zeitschrift für Zeichen- und Kunstunterricht*“ 1912. évi szeptember—októberi számában a kongresszusi rajzkiállítás magyar csoportjáról pedig BOEK RUDOLF tanár többek közt így nyilatkozik:

„Ezt a példát minden országnak követnie kell a jövőben, hogy a látogató teljes képet nyerhessen a művészeti oktatásról. Ezt egyiknél sem tapasztaltuk Magyarország kivételével, amely nagyobb helyiségben rendkívül szép, okosan és ügyesen rendezett kiállítást nyújtott, amelynek sikeréhez szomszédainknak legmelegbben gratulálhatunk. Ez a kezdeményezés nem maradhat nálunk erős hatás nélkül, ha el akarjuk kerülni későbbi nemzedékek súlyos

szemrehányását. Magyarország mindig évtizedekkel járt elől és sohasem bánta meg.

„*Schauen und Schaffen*“, című folyóirat, a nagybirodalmi német rajztanárok hivatalos lapja, 1912 szeptember 17-iki számában a „Kongress Dresden 1912. Allgemeiner Bericht“ című cikkben a következőket írja többek közt:

„Unter den Bildungsanstalten für Zeichenlehrer an höheren Schulen nimmt den höchsten Rang zweifellos die ‚*Hochschule für Zeichenlehrerbildung*‘ in Budapest ein. Abiturium und vierjähriges Studium werden hier gefordert und die Leistungen stehen sehr hoch und sind sehr vielseitig“ ... (A cikkíró GROTHMANN).

SCHREINER A. stuttgarti tanárt, mint építészt főleg a magyar Rajztanárképző építészeti és geometriai tananyaga érdekelte s nagyon helyesnek tartja azt, hogy a szabadkézi rajz s a konstruktív ábrázolás között szoros kapcsolat van s megjegyezte, hogy ezen elvet iskolájában is meghonosítja.

DR. JAMES PARTON HANEY, a newyorki Art Heigh Shools igazgatója a dresdeni IV. nemzetközi rajzoktatási kongresszuson szerzett tapasztalatai alapján közelebbről is megismerni óhajtotta a magyar rajzoktatás állapotát s evégből mult év október hó végén Budapestre utazott és elsősorban néhány napon át Főiskolánkat tanulmányozta, melynek szervezetéről nemcsak igen elismerőleg nyilatkozott, hanem honfitársai közül is többeket buzdított ezen intézet tanulmányozására.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a mult évben olyképp hatalmazta fel ezen Főiskolát a középfoku iskolai rajzoktatás ellenőrzésére, hogy az egyes rajzoktatóktól a növendék-munkák bizonyos sorozatát, mely tanmenet megítélésére alkalmas, hivatalos úton bekérje s véleményét, esetleg útbaigazítását közölje az illető rajzoktatóval vagy amennyiben szükséges, kiküldöttje útján a helyszínén adja meg.

Ezen irányelvek szigorú szem előtt tartása mellett azonban kívánatosnak vélte az igazgatóság a vidéki iskolák kiválóbb rajztanárainak közreműködését is igénybe venni, egyrészt úgy, hogy egyik-másik iskola rajztanításának megvizsgálására kiküldetnék, másrészt a főiskolába felküldött tanmenetek elbírálására Budapestre rendeltetnék. Ez alkalmaztatnék a kiváló vidéki rajztanárokkal szemben. De nem kevésbé fontos az is, hogy olyan rajztanárok, akik bizonyos tekintetben nem mutatnak kellő haladást, Budapesten lennének figyelmeztethetők hiányaikra s ugyanitt alkal-

muk lehetne teljesen jó tanmenetek szakszerű átnézésére s tudomást vehetnének a rajzoktatás terén feltűnő újabb jelenségekről és tapasztalatokról.

Ehhez a vallás- és közoktatásügyi minisztérium folyó évi április hó 12-én 31.156 szám alatt kelt rendeletével hozzájárult s egyben megengedte, hogy az egyes vidéki iskolák meglátogatására felkérendő vagy Budapestre felrendelendő vidéki rajztanárok ne a szolgálati szabályokban előirt utiköltségeket számíthassák fel, ami igen körülményes és hosszadalmas eljárás, hanem, hogy ehelyett meghatározott és pedig esetenként 60 K általányt kapjanak rövid úton a Főiskola házi pénztárából.

A most zárult 1912/13-iki tanév második felében a meghívott vidéki rajztanárok közreműködésével négy *tanmenet-bemutató* előadást tartottunk *a gyakorló-rajziskolának* keretében.

ZSITVAY JÁNOS selmecebányai főgimnáziumi tanár április 3-án ismertette a gimnáziumok tantervét s általa feldolgozott tanmenetét, bemutatva növendékeinek rajzait.

SEBESTYÉN KÁROLY szegedi állami polgári iskolai rajztanító április 10-én mutatta be növendékeinek rajzait, ismertetve a polgári fiúiskolai tantervet.

ARNHOLD NÁNDOR pécsi állami főreáliskolai tanár szintén tanítványainak rajzsorozatait bemutatva, április 17-én tartott rajzpedagógiai előadást.

EBER SÁNDOR bajai állami tanítóképzőintézeti tanár ugyancsak rajzpedagógiai előadás keretében bemutatva az elemi iskolai tanítójelöltek rajzait, egyben ismertette a tanítóképzőintézetek tantervét.

A művészi írás tanításának és gyakorlásának szükségességét szakférfiak régen sürgették s okulva a IV. nemzetközi rajzpedagógiai kongresszuson szerzett tapasztalatokon, nem lehetett elzárkoznunk az elől, hogy Rajztanárképző Főiskolánkon is kísérletet ne tegyünk e téren. Legcélszerűbbnek találtuk, hogy az iparművészeti tárgyakkal hozassék kapcsolatba a művészi írás tanítása, ezért NÁDLER RÓBERT tanárt bíztuk meg a tanulmányozással s kísérletezéssel s egyuttal DÖRRE TIVADAR főiskolai óraadó tanár heti két órában megkezdette a művészi írás tanítását. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr pedig folyó évi 45.591/1913. számú rendeletével jóváhagyta tantervünknek a művészi írás tanításával való kibővítését és megengedte, hogy e tantárgy heti két órában a Rajztanárképzőn rendszeren taníttassék.

Az a tapasztalat, hogy csak négy osztályból álló polgári leányiskolában egy rajztanítónő a rajztanítással elég elfoglaltságot nem talál, minthogy továbbá mindazt, amit a kézimunkatanítónőknek elméletileg s a rajzban gyakorlatilag tudniok kell, a rajztanítónőjelöltek fokozottabb mértékben tanulják s hogy jó kézimunkatanítónők lehessenek, csak némi speciális kézimunkát kell gyakorolniok: a Rajztanárképző Főiskola igazgatósága a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz azzal a kéressel járult, hogy a női kézimunka tanítása is a rajztanítónőkre bízassék; azzal a kötelezettséggel, hogy a négy évi tanfolyam alatt azokat a tárgyakat, melyek a kézimunkatanítónőkre kötelesek, de az Országos Képzőművészeti főiskolán elő nem adhatók, az *Állami Nőiipariskolában* tartoznak hallgatni, illetőleg gyakorolni, végül pedig a női kézimunka tanítására is a képesítést megszerezni. Egyúttal engedélyt kért arra is, hogy már az 1909/10 tanévtől kezdve a rajztanítónőjelölteket a női kézimunka tanulására is kötelezhesse. A miniszter úr ezen előterjesztést 66.180/1909. számú rendeletével jóváhagyólag tudomásul vevén, ennek alapján az 1909/10 tanévtől kezdve az arra kötelezett rajztanítónőjelöltek tényleg megkezdték a kézimunka tanulását s miután növendékeink a vallás- és közoktatásügyi minisztérium 1912. évi december hó 4-én 155.609. számú rendelete alapján a most lefolyt tanévben a női kézimunka gyakorlati oktatásában az Erzsébet Nőiiskolában részesülhettek, e tanév végével a megejtett szakvizsgálatok alapján *női kézimunkára tanképesítést* a következő polgári iskolai okleveles rajztanítónők nyertek:

ÁBRAHÁM ALICE,
BALLA MARGIT,
DALMÁT MARGIT,
DÓBIÁS IRÉN,
FLÖSSEL MARGIT,
HOLZMANN FRIDA,

KISS ILONA,
LAUER GIZELLA,
RUCSINSZKY ANNA,
STERK MARGIT,
SZÉLL ARANKA,
SZIJ ILONA és

TOLDY ERNA.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr mult évi június hó 20-án 51.000. szám alatt kelt rendeletével 20 növendékünk részére a *szolnoki művészeti egyesület* által fenntartott művésztelepen FÉNYES ADOLF, SZLÁNYI LAJOS és ZOMBORY LAJOS festőművészek, továbbá 16 növendék részére *Kecskemét* törvényhatósági joggal felruházott város részéről létesített művésztelepen IVÁNYI-GRÜNWARD BÉLA és OLGYAI FERENC festőművészek, végül 3 növendék részére

a *Nagybánya* város által létesített művésztelepen FERENCZY KÁROLY tanár művészi irányítása mellett rendezett nyári tanfolyamnak megtartását, s a kijelölt növendékeknek megfelelő segélyt, vagyis teljes ellátást és havi 20 K zsebpénzt engedélyezett; oly kötelezettséggel, hogy az e tanfolyamokon készülő munkák a husvét szünet alatt rendezendő iskolai kiállításon bemutatandók; ami természetesen meg is történt, mert a szokásos ifjúsági kiállítás rendezését növendékeink a lefolyt tanévben sem mulasztották el.

Nagyszámban vettek részt BOSZNAY ISTVÁN tanár úr vezetése mellett a tájképrajzolás és festésre a tanév folyamán rendezett kirándulásokon főleg rajztanár- és rajztanítójelölt növendékeink s ugyancsak dicséretre méltó buzgalommal gyakorolták egész éven át PILCH DEZSŐ tanár úr irányítása mellett az állatrajzolást és festést, nemcsak a kötelező órák alatt, hanem szünnapokon is.

Tekintettel arra, hogy ez évben a husvét nagyon korán (március 23-ra) esett s ilyenkor az időjárás nagyon bizonytalan s a kirándulók egészségére káros hatással lehetett volna, ezért a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr engedélyével a szokásos olaszországi tanulmányi út ez évben kivételesen nem a husvét, hanem a pünkösdi szünet s azt követő héten rendeztetett PASTEINER GYULA dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, a művészetek története előadójának vezetése mellett, főiskolánk IV. éves rajztanár-, tanító- és rajztanítónőjelölt növendékei részére.

A főiskola tanári testületének javaslatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1912. évi augusztus 3-án 103.442. szám alatt kelt rendeletével az intézet növendékeinek a következő ösztöndíjakat, illetőleg segélyeket adományozta, és pedig:

BÁNÓ JÓZSEFNEK, GÁSPÁR DEZSŐNEK, GULYÁS SÁNDORNAK és GYÖRGY ANTALNAK egyenként 400 K-t; ÁGOSTON ERNŐNEK, BÁLINT GYULÁNAK, IFJ. BEDECS ANTALNAK, BÉKÉSI LEÓNNAK, BOKSAY JÓZSEFNEK, DIENES LÁSZLÓNAK, DODEK JENŐNEK, GYENES LAJOSNAK, HOLZMANN VALÉRIÁNAK, HORVÁTH JÓZSEFNEK, JANESITZ HENRIKNEK, JÁNOSKA TIVADARNAK, KAPUSZTYÁK LAURÁNAK, LOVASS PIROSKÁNAK, MAKÓ BERTALANNAK, MEIER PÉTERNEK, OROSZVÁRY GYULÁNAK, PÉTER GYULÁNAK, PÉCZELI ANTALNAK, PFALZ GYÖRGYNEK, REH ELEMÉRNEK, SAIN MÁRTONNAK, SZABÓ ALAJOSNAK, SZÉLL ARANKÁNAK, TÓTH ISTVÁNNAK és WAWREK MÁTYÁSNAK egyenként 300 K-t; ESTY MAGDÁNAK, GACHAL JÓZSEFNEK, GÁBOR JENŐNEK, GARAM SÁNDORNAK, HALUSKA FERENCNEK, HESSKY IVÁNNAK, HOLZMANN FRIDÁNAK, KOVACSEV FRIDERIKÁNAK, KOMJÁTHY GIZELLÁNAK,

LEJAVA FERENCNEK, NAGY FERENCNEK, PROHASZKA JÓZSEFNEK, REHÁK ELEMÉRNEK, RAIDL IDÁNAK, REISZMANN GIZELLÁNAK, SCHRÉDER ETELKÁNAK, SZINAY JÓZSEFNEK, SOÓS ANDRÁSNAK, TEVÁN ISTVÁNNAK, TENKÁCS JÁNOSNAK és WEYDE GIZELLÁNAK egyenként 200 K-t; GÁBOR LAJOSNAK és SMOHAY JÁNOSNAK egyenként 150 K-t; ADLER JÓZSEFNEK és MERÉNYI REZSŐNEK egyenként 100 K-t.

A tanév közben pedig még REHÁK ELEMÉR és TENKÁCS JÁNOS 100—100 K és JEHRING ARANKÁNAK 250 K rendkívüli segélyben részesült.

Az Országos Képzőművészeti Tanács javaslatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 92.367/912. számú rendeletével GARAM SÁNDOR általános tanfolyambeli III. éves szobrásznövendéknek 500 korona segélyt, CSER KÁROLY szintén általános tanfolyambeli továbbképző növendéknek pedig a néhai FERENCZY ISTVÁN magyar szobrászról elnevezett 2000 K-ás ösztöndíjat adományozta.

Görög keleti egyház 1000 K-ás ösztöndíját a lefolyt tanévben is ROJTÁN TIVADAR II. éves rajztanárjelölt élvezte; a körmöcbányai 400 K-ás östöndíjban pedig LONGINO RAFAEL IV. éves rajztanárjelölt részesült. Horvát- és szerb hatósági 800—800 K-ás ösztöndíjakat élveztek: PAPP PÉTER I. éves és TURKOVIČ RUDOLF IV. éves rajztanárjelöltek, a „Szerb Matica“ részéről 1200 K-ás ösztöndíjban részesült VORKAPIČ EDE I. éves művésznövendék.

A *Festészeti mesteriskolai* növendékek közül a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr BENCZUR GYULA igazgató-tanár javaslatára ROTTMANN MOZÁRTNAK, SÁNDOR ANTALNAK és néhai PAPP BERTALANNAK 900—900 K állami ösztöndíjat, MÁNYAI JÓZSEFNEK pedig 300 K állami és a néhai PAVEL MIHÁLY által TREFORT ÁGOSTON nevére tett alapítvány 1911. évi kamatjövedelméből fedezett 600 K-ás ösztöndíjat adományozta.

Utazási ösztöndíj 2000 K, RAKSSÁNYI DEZSŐNEK utalványoztatott, azzal a kötelezettséggel, hogy valamely műremeket a Festészeti Mesteriskola képtára részére lemásolni tartozik.

A NADÁNYI-féle 500 K-ás ösztöndíjat az Orsz. Képzőművészeti Társulat igazgatósága ez idén MÁNYAI JÓZSEFNEK adományozta.

A *Szobrászati mesteriskola* két növendéke, névszerint BÁLINT JÁNOS és RÁPOLTI LAJOS a lefolyt tanévben is 600—600 K állami ösztöndíjban részesült.

Ezenkívül növendékeink több kisebb-nagyobb iparművészeti pályázaton résztvettek s többen közülük részint díjakat nyertek, részint műveik vevőre találtak és *kivitelre* kerültek.

De legnagyobb eredményt *Rakssányi Dezső* festőművész-rajztanár, a festészeti mesteriskola továbbképző növendéke érte el, aki a kir. József műegyetem könyvtári termének freskója s a miskolci vármegyeház plafondképének elkészítése után a budapesti második távbeszélő központ nagy termeinek freskómunkáira megtartott szűkebbkörű pályázat eredményeképen egy terem freskóinak elkészítésére 20.000 K tiszteletdíj mellett megbízást nyert.

A folyó évben Münchenben rendezett nemzetközi művészeti kiállítás tanulmányozására főiskolánk részéről ZEMPLÉNYI TIVADAR festőművész-tanár küldetett ki.

Ezen kiállításon FERENCZY KÁROLY festőművész, főiskolánk tanára *a nagy aranyéremmel*, BOSZNAY ISTVÁN kartársunk pedig *a kisebb aranyéremmel* tüntettetett ki.

Végül mély fájdalommal kell megemlítenem, hogy a múlt tanév óta növendékeink közt három haláleset fordult elő, és pedig:

Szívhűdés következtében váratlanul elhunyt m. évi augusztus hó 8-án GLYKAIS GYÖRGY III. éves és f. évi február hó 15-én hosszabb szenvedés után meghalt TAKÁCS LAJOS I. éves rajztanár-jelölt. Őket követte PAP BERTALAN a festészeti mesteriskola volt továbbképző növendéke, fiatal művésznemzedékünk egyik legjelesebb tagja, aki rövid, de kínos szenvedés után f. évi május hó 28-án jobblétre szenderült.

* * *

Uj növendékek felvételre jelentkezhetnek:

a) *rajztanári*, illetőleg *rajztanítói* és *rajztanítónői* pályára 1913. évi szeptember hó 6-án d. u. 3—7 óráig.

b) *művésznövendékek* (férfiak és nők) 1913. évi szeptember hó 28-án d. e. 8—12 óráig.

A jelentkezők *esetleges* felvétele a rendelkezésre álló helytől és a felvételi vizsgálat eredménye alapján hozott tanári határozattól függ.

A felvételért külön folyamodni nem kell, csak a beiratkozásoknál személyesen jelentkezni.

A felvételi vizsgálatok lesznek:

a) *rajztanár-*, illetőleg *rajztanító-* és *rajztanítónőjelöltek* részére: 1913. évi szeptember hó 8-án d. e. 8—12 óráig az alakrajzból.

1913. évi szeptember hó 9-én d. e. 8—12 óráig az ékítményes rajzból.

1913. évi szeptember hó 10-én d. e. 9—11 óráig a szemléleti látszattanból.

b) művésznövendékek részére :

1913. évi szeptember hó 29-én és 30-án d. e. 8—12 óráig.

Akár rajztanári, rajztanítói, akár művészi pályára lépni kívánó *egyéves önkéntesek* október hó elején tehetnek felvételi vizsgálatot, ha belépési szándékukat szeptember hó 6-áig az igazgatóságnak bejelentik.

Az egyéves önkéntesekkel felvételi vizsgálatra bocsájthatók olyanok is, akik valamely tárgyból pótérettségi vizsgálatra utasítottak, a javító vizsgálatot szeptember hó végéig sikerrel letették s belépési szándékukat szeptember elejéig az igazgatóságnak bejelentették.

A leendő *festőművész*-növendékek egy fejet és egy aktot élő modelltől tartoznak lerajzolni. Idő: 4—4 óra.

A leendő *szobrászművész*-növendékek egy fejet élő modelltől kötelesek mintázni. Idő: 8 óra.

A felvételi és egyéb vizsgálati rajzok *nem adatnak vissza.*

Az 1913/14. tanévi rendes tanítás a Rajztanárképző Főiskolában f. évi szeptember hó 12-én, a Szépművészeti Akadémián október hó 1-én reggel 8 órakor veszi kezdetét.

Budapesten, 1913. évi július hóban.

Várdai Szilárd,
igazgató-tanár.

T Á J É K O Z T A T Ó.

A *Képzőművészeti Főiskolák* központi igazgatása alá két rokonirányú, de önálló szervezettel bíró intézmény tartozik; ezek egyike a *művészképzés*, másika a *rajztanárképzés* ügyét szolgálja.

E két intézmény együttes címe és pecsétje:

„*Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola.*“

Ott, ahol a két intézmény külön, mint önálló szervezet jelenik meg, az alábbi — részletező — két címet is használhatja:

A) „*Szépművészeti Akadémia.*“

B) „*Rajztanárképző Főiskola.*“

Jelen szabályzat-kivonat külön fejezetekben foglalkozik a főiskola két intézményével, végül a mindkét intézményre kötelező rendelkezéseket tartalmazza. A szabályzatnak ennek megfelelőleg az alábbi beosztása van:

A) Szépművészeti Akadémia	16. oldal
B) Rajztanárképző Főiskola	22. „
C) Általános rendszabályok és tudnivalók	35. „

A)

KIVONAT

A SZÉPMŰVÉSZE TI AKADÉMIA FELVÉTE LI-, TANULMÁNYI- ÉS RENDSZABÁLYAIBÓ L.

(Jóvá hagyta : a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ú r
1909. évi 15.989 számú rendelettel.)

I. Tanfolyamok.

1. §. A *Szépművészeti Akadémiának* célja és rendeltetése : tehetséges ifjakat és nőket szakmájukban kiképezni ; illetőleg a festészetben, grafikában és a szobrászatban megfelelő művészi előképzettséggel bíró ifjúságot az önálló alkotásra szükséges kiművelésben részesíteni. E célból az akadémián jelenleg *festészeti és szobrászati általános-*, valamint *továbbképző* (mesteriskolai) tanfolyamok vannak szervezve.

Ezen rendes tanfolyamokon kívül önként jelentkező növendékek és vendéglátó képzőművészek részére fenntartatik egy külön grafikai tanfolyam, a különféle művészeti sokszorosító eljárásoknak gyakorlati elsajátítása céljából.

2. §. A felvételre jelentkezők az egyes tanfolyamok vezető szaktanárai közül szabadon választhatnak ; viszont a tanár azokat a növendékeket, akik osztályában utasításait s a tanítás ügyében tett kívánságait nem követik, osztályából elutasíthatja.

II. Jelentkezés, felvételi vizsgálat, előképzettség.

3. §. Új jelentkezők csak korlátolt számban vétetnek fel ; a végleges felvétel a *felvételi vizsgálat* (próbarajz, illetve min-

tázás) eredményétől, ennek alapján az illető szaktanárok határozatától függ.

A felvételi vizsgálatok rendszerint szeptember második felében és január hó elején tartatnak meg.

A felvételért külön folyamodni nem kell, csak a beiratkozásnál személyesen jelentkezni.

4. §. Az *általános* tanfolyambeli növendékek *rendes*, vagy *rendkívüliek* lehetnek.

5. §. Mindenik *általános* tanfolyambeli növendék felvételének, illetőleg a felvételi vizsgálatra való bocsátásának előfeltételei (melyeket születési és iskolai bizonyítványokkal igazolni tartozik) a következők:

a) a betöltött 16-ik korév;

b) megfelelő általános tanulmányi előképzettség és némi gyakorlottság a művészeti rajzolásban, illetve mintázásban. Utóbbinak kellő foka külön felvételi vizsgálat útján igazolandó.

6. §. A felvétel feltételei a tanulmányi előképzettséget illetőleg a következők:

a) A *rendes általános* tanfolyambeli növendékek (férfiak és nők) felvételére megkívántatik, hogy előzetesen valamely *közép- vagy polgári iskolának*, illetőleg *felsőbb leányiskolának hat osztályát* végezték légyen;

b) *kivételesen rendkívüli művésznövendékekül* az oly jelentkezők is felvehetők, kik a fenti tanulmányi előképzettséget igazolni nem képesek, vagy a *rendes* növendékek számára előírt tanulmányi rendtől eltérőleg kívánják látogatni az *Akadémiát*. A választott tantárgyakból való megfelelő gyakorlottságot azonban — külön *felvételi vizsgálat* útján — ezek is igazolni tartoznak.

7. §. A leendő festőművésznövendékek egy fejet és aktot élő modelltől tartoznak lerajzolni, idő: 4—4 óra.

A szobrász-művésznövendékek egy fejet élő modelltől kötelesek mintázni, idő: 8 óra.

Oly jelentkezőkkel szemben, kik ezen próbamunkálatok alkalmával a művészi tehetség jelét nem igazolták, a *felvétel feltétlenül megtagadható*.

8. §. Olyanok, kik az Akadémia *általános* tanfolyamait befejezték, vagy az azoknak megfelelő tanulmányokat másutt végezték,

nagyon korlátolt számban az Akadémia *továbbképző* (mesteriskolai) növendékeiül vehetők fel, amennyiben 18-ik korévüket már betöltötték, de a 30-ikat még túl nem lépték.

9. §. További feltételek: a megfelelő általános műveltség és szakszerű előképzettségnek kellő foka.

10. §. A felvételi vizsgálatokról bizonyítványok nem adatnak ki; a felvételi rajzok pedig vissza nem adatnak.

11. §. *Továbbképző* növendékeknek a felvétel időpontja rendszerint a tanév kezdete, méltánylandó körülmények alapján a felvétel esetleg a tanév közben is megengedhető.

12. §. Egyik szakosztályból a másikba való átléphetés ügyében, az illető növendéknek az igazgatóságnál benyújtandó írásbeli kérelme alapján, az a szaktanár határoz, akinek osztályába való áthelyezés kérelmezett.

Az ily átlépés azonban mindenkor csakis a tanfélév változásával engedélyezhető.

III. Tanulmányi idő, tantárgyak, heti órák.

13. §. A tanév I. és II. félévre van beosztva. Az első félév szeptember hó második felében kezdődik és december hó 22-én végződik. A második félév január hó első felében kezdődik és június hó közepén végződik.

14. §. A művésznövendékek képzése általában nincs az évek bizonyos számához kötve; az *általános* rendes tanfolyam *négy éves*.

A *továbbképző* növendékek az Akadémia egy-egy szaktanfolyamán négy egymásutáni tanévet tölthetnek; de bármikor elbocsáthatók, ha a művészi pályára tehetségtelennek bizonyulnak, vagy kellő munkásságot nem fejtenek ki. Evégből a továbbképző (mesteriskolai) növendékek munkásságukról tanfélévenként, a tanári testületnek beszámolni kötelesek.

15. §. A *rendes általános* tanfolyambeli növendékek azon évfolyamnak, melyre fölvétettek, összes tárgyait rendesen hallgatni, illetőleg gyakorolni kötelesek.

A *rendes* művésznövendékekre kötelező tantárgyak és azok óraszámai:

a) A *rendes festőnövendékek* tanfolyamának tárgyai és heti óraszámai:

Tantárgyak	Heti óraszám				
	tantárgy- és osztályonként				össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
Alakrajz és festés	28	30	30	30	118
Mintázás	6	6	6	—	18
Szemléleti látszattan	2	—	—	—	2
Művészeti bonctan	1	—	—	—	1
Perspektivai szerkesztés	2	—	—	—	2
Építészeti alaktan	—	2	—	—	2
Művészetek története	—	—	2	2	4
A növendékek heti elfoglaltsága . .	39	38	38	32	147

b) A *rendes szobrásznövendékek* tanfolyamának tárgyi és heti óraszámjai:

Tantárgyak	Heti óraszám				
	tantárgy- és osztályonként				össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
Mintázás	26	30	30	30	116
Aktrajz	8	10	10	10	38
Szemléleti látszattan	2	—	—	—	2
Művészeti bonctan	1	—	—	—	1
Perspektivai szerkesztés	2	—	—	—	2
Építészeti alaktan	—	2	—	—	2
Művészetek története	—	—	2	2	4
A növendékek heti elfoglaltsága . .	39	42	42	42	165

A *grafikai* tanfolyam növendékeinek kötelező óraszámja nincs megállapítva, a megfelelő tanhelyiségeket azonban — a vasárnap és ünnepnapok kivételével — mindennap reggel 8 órától d. u. 7 óráig igénybe vehetik.

Az állattanulmányt az összes művésznövendékek külön órákban — élő ló és egyéb eleven állatok után — gyakorolhatják.

A tájképfestészeti tanulmánykirándulásokon szintén az összes növendékek résztvehetnek.

16. §. A *rendkívüli* növendékek, a szaktanárok hozzájárulásával az egyes tárgyakból szabadon választhatnak, de a megállapított programot kötelesek rendesen betartani, mert ellenkező esetben az *Akadémiába* való járástól eltiltatnak.

IV. Osztályozás, bizonyítvány.

19. §. Az *általános* tanfolyambeli növendékek szorgalmuk és haladásuk szempontjából tanfélévenként osztályozás alá esnek, mely célból minden tanfélév végén *vizsgálati rajzokat* készíteni kötelesek és a tanfélév alatt készített *rajzaikat* és *festményeiket* az illető szak-tanároknak *beszolgáltatni tartoznak, ellenkező esetben e tárgyakból osztályzatot nem nyerhetnek.*

20. §. Akik a *kötelező vizsgálatokat* bármily oknál fogva elmulasztják, vagy egyes tantárgyakból kielégítő osztályzatot nem nyernek — *pót-, illetve javítóvizsgálatot* tenni tartoznak.

22. §. A *tanbizonyítványra* 30 filléres, a *látogatási bizonyítványra* pedig 1 koronás okmánybélyeg szükséges. *Katonai ügyben* kiadott látogatási bizonyítvány *bélyegmentes.* A rendes időben kiszolgáltatott bizonyítványért külön díj nem jár, ellenben az utólagos kiállításért vagy bizonyítvány-másolatért az ifjusági *Diákasztala* javára 2 K külön díj fizetendő.

V. Beiratás.

24. §. A felvételre jogosult növendékek beiratás végett a főiskola igazgatóságánál kötelesek jelentkezni.

25. §. A felvehető új növendékek a felvételi vizsgálat eredményének kihirdetése napjától számított három napon belül kötelesek beiratkozni, illetőleg a beiratási, tan- és egyéb díjakat lefizetni, mert ellenkező esetben a számukra fentartott helyre igényt nem tarthatnak.

Aki beiratási és tandíjfizetési kötelezettségének a felvételt követő két hét alatt eleget nem tesz, kilépettnek tekintetik.

26. §. Minden növendék *beiratási* díjul 4 koronát, *Értesítő* díj fejében 2 koronát és félévenként a Képzőművészeti Főiskola *Diákasztala* javára 1—1 koronát fizet.

A *rendes* növendékek félévi tandíja 15 korona; a *rendkívüli* növendékek félévi tandíja 45 korona.*

A *tandíjmentességre* vonatkozó tudnivalókat lásd a C) 5. §-ban.

27. §. *Minden új növendék felvétele ideiglenes.* — Az első évben akár az év folyamán, akár az év végén *elbocsátható,* ha a

művészi pályára *tehetségtelennek bizonyul* vagy *feltűnő hanyagságot* tanusít.

28. §. Minden *rendes* növendék részére felvétele alkalmával — 2 koronás bélyeggel ellátott — *arcképes felvételi igazolvány* állíttatik ki, mely négy évi tanfolyamra szóló beiratási rovatokkal el van látva.

A *rendkívüli* látogatók arcképes igazolványt nem kapnak, felvételük tanfélévről-tanfélévre 30 filléres bélyeggel ellátott „*Igazolvány*“-on bizonyíttatik.

B)

KIVONAT

A RAJZTANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA FELVÉTELI-, TANULMÁNYI- ÉS RENDSZABÁLYAIBÓL.

(Jóváhagyta: a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr
1908. évi 66.686. számú rendelettel.)

	Oldal
I. Szaktanfolyamok	23
II. A felvétel előfeltételei	23
III. A felvételi vizsgálatok	24
IV. Beiratás	25
V. Tanulmányi idő	26
VI. Tantárgyak, heti órák	26
VII. Osztályozás, tanbizonyítvány	29
VIII. Félévi és osztályvizsgálatok	30
IX. Javító- és pótvizsgálatok	30
X. Tanképesítő vizsgálatok	31
XI. Gyakorló-iskola	31
XII. Külön tanulmányok:	32
1. Esti külön aktrajzolás (szabadiskola).	
2. Állatrajzolás.	
3. Tájképfestés, tanulmányutak.	
4. Grafika.	
5. Továbbképző tanfolyamok.	
6. Női kézimunka.	
XIII. Rendkívüli növendékek	34

I. Szaktanfolyamok.

1. §. A *Rajztanárképző Főiskola* feladata: rendszeres tanítás útján a jelen kor igényeinek és az ország szükségletének megfelelő *rajztanárokat*, illetve *rajztanítókat* és *rajztanítókat* szakszerűen kiképezni.

2. §. Ezen célból a *Rajztanárképző Főiskola* jelenleg négy szaktanfolyamot tart fenn:

a) a *középiskolai rajztanárjelöltek* részére: a *művészeti és mértani rajznak* a hazai *középiskolákban*, a *felső ipariskolákban*, *ipari szakiskolákban* és *női ipariskolákban*, valamint ezekkel egyenrangú és alsóbb tanintézetekben való tanítására jogosító oklevél megszerzése céljából;

b) a *polgári iskolai rajztanítójelöltek* részére; a *művészeti és mértani rajznak* a hazai *polgári iskolákban*, valamint ezekkel egyenrangú *iparoktatási* és alsóbb tanintézetekben való tanítására jogosító oklevél elnyerése végett. Továbbá:

c) a *polgári iskolai rajztanítójelöltek* részére: a *művészeti és mértani rajznak* a hazai *polgári leányiskolákban*, valamint ezekkel egyenrangú *iparoktatási* és alsóbb *leányiskolákban* való tanítására jogosító oklevél megszerzése céljából. Végül:

d) a *tanítóképző-intézeti* leendő *rajztanárok* részére, kik a közép- vagy *polgári iskolai rajztanár-*, illetőleg *rajztanítójelöltek* négy évi szaktanfolyamának sikeres befejezése után még egy ötödik évet kötelesek végezni a *Rajztanárképző Főiskolában*.

Rendes növendék az, aki ezen tanfolyamok valamelyikére ily minőségben felvétetik.

II. A felvétel előfeltételei.

3. §. *Rendes növendékül* való felvételre — a betöltött 16-ik életév után — csak az tarthat igényt, aki az egyes tanfolyamok számára meghatározott és az alábbi pontokba foglalt előtanulmányokat szabályszerűen végezte s az elvégzést *rendes iskolai bizonyítvánnyal* igazolni tudja.

4. §. A megkövetelt *iskolai előtanulmányok* a következők:

a) *középiskolai rajztanárjelöltekre* nézve: *középiskolai érettségi bizonyítvány*.

Az *érettségi bizonyítványok* közül úgy a *gimnáziumi*, valamint a *reáliskolai* egyaránt elfogadható, ellenben a *kereskedelmi érettségi bizonyítvány* a felvételre nem kvalifikál;

b) *polgári iskolai rajztanítójelöltekre* nézve: elemi iskolai tanítói oklevél, esetleg az a) pont alatti előtanulmány;

c) *polgári iskolai rajztanítónőjelöltekre* nézve: elemi iskolai tanítónői oklevél, esetleg az a) pont alatti előtanulmány.

A fentebbi c) pont alatti előtanulmány hiányában ezen tanfolyam *előkészítő osztályába* felvehetők oly nők is, kik a *felsőbb leányiskola hat osztályát* végezték. Más hasonló értékű hat osztály, vagy óvónői oklevél az előkészítő osztályba való felvételre nem szolgálhat alapul;

d) *tanítóképző-intézeti rajztanárjelöltekre* nézve: gimnáziumi illetőleg reáliskolai *érettségi bizonyítvány*, vagy *tanítói*, illetőleg *tanítónői oklevél*.

III. A felvételi vizsgálatok.

5. §. A rendelkezésre álló helynek megfelelőleg új növendékek mindig csak korlátolt számban vehetők fel a *Rajztanárképző Főiskolába*.

6. §. A megfelelő előtanulmánnyal bírók *felvételi vizsgálatra* bocsáttatnak, melynek eredménye alapján a *Rajztanárképző Főiskola* tantestületének beltagjai határoznak a felvétel iránt.

A felvételi vizsgálat *szeptember hó első napjaiban tartatik meg** és meghatározott rajzfeladatok megoldásából áll. Eme feladatok az összes pályázókra nézve az alábbiak:

1. Emberi fejnek rajza szobormintáról, idő 4 óra.
2. Ékítményes rajz féldomború mintáról, idő 4 óra.
3. Testrajzolás szabadon, nagyméretű geometriai testcsoportról, idő 2 óra.

A felvételnél a korábbi általános *előtanulmányi minősítvény* is figyelembe vétetik.

7. §. Évközben, vagy a II. félév elején felvételi vizsgálatok nincsenek; az új növendékek tehát *csak a szeptemberi felvételi vizsgálat* alapján juthatnak a *Rajztanárképzőbe*.*

* Egyéves önkéntesek október hó elején tehetnek felvételi vizsgálatot, ha belépési szándékukat szeptember hó elejéig az igazgatóságnak bejelentik.

Az egyéves önkéntesekkel felvételi vizsgálatra bocsájthatók olyanok is, akik valamely tárgyból pótérettségi vizsgálatra utasítottak s a javító vizsgálatot szeptember hó végeig sikerrel letették.

A felvételi vizsgálatok eredményéről bizonyítvány nem adatik ki; a felvételi vizsgálati rajzok pedig vissza nem adatnak.

IV. Beíratás.

8. §. A felvételre jogosult növendékek beíratás végett az igazgatóságnál tartoznak jelentkezni.

Minden új növendék felvétele ideiglenes. Az első évben akár az év folyamán vagy az év végén *elbocsájtható* az, ki a rajzoktatói pályára *tehetségtelennek bizonyul, vagy feltűnő hanyagságot tanusít.*

9. §. A tanév I. és II. félévre oszlik.

Az első félév *szeptember* első felében kezdődik és *december* hó 22-én végződik.

A második félév *január* első felében kezdődik és *junius* hó közepén végződik.

10. §. A *Rajztanárképző Főiskola* azon növendékei, kik az I., II. és III. évfolyamot végezték, a *következő* tanév első felére: *junius* hó közepén kötelesek beiratkozni. A tanév második felére pedig: *január* hó első napjaiban az összes növendékek tartoznak beiratkozni.

A félévek tanulmányi ideje alatt beiratkozni nem lehet; az új növendékek a második félévvel nem kezdenek meg tanulmányaikat.

11. §. Beiratkozásnál az alábbi címeken a következő összegek fizetendők:

1. Beíratási díj (tanévenként)	4 kor.
2. Tandíj (félévenként)*	15 „
3. „Értesítő“-díj (tanévenként)	2 „
4. Diákasztal javára (félévenként)	1 „
5. Felvételi igazolvány bélyege (csak az új növendékeknek).	2 „

Minden *rendes* növendék részére az intézetbe való felvétele alkalmával 2 koronás bélyeggel ellátott arcképes „Felvételi igazolvány“ állíttatik ki, mely az egész négy évi tanfolyamra szóló beíratási rovatokkal el van látva.

A tandíjmentességre vonatkozó tudnivalókat lásd C) 5. §-ában.

* A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr 1912. évi 43.825. sz. rendelete alapján.

V. Tanulmányi idő.

12. §. A középiskolai rajztanárjelöltek képzése négy éves tanfolyamon történik.

A polgári iskolai rajztanítójelöltek kiképzése ugyancsak négy évet vesz igénybe.

A polgári iskolai rajztanítónőjelöltek tanfolyama négy, illetőleg öt évre terjed. És pedig:

a) oly jelöltekre nézve, kik elemi iskolai tanítónői oklevéllel vagy érettségi bizonyítvánnyal bírnak, a négy évi tanfolyam kötelező;

b) oly jelöltek, kik sem elemi tanítónői oklevéllel, sem érettségi bizonyítvánnyal nem bírnak, hanem a felsőbb leányiskola hatodik osztályát végezték, a négy rendes évfolyamot megelőzőleg egy évet az előkészítő osztályban kötelesek tölteni; ezek tanfolyama tehát öt évet vesz igénybe. Azonkívül kötelesek az összes rajztanítónőjelöltek az Állami Nőipariskolában a női kézimunka tanítónői képesítés megszerzése végett — heti 10 órában — a számukra megállapított külön tanterv szerint az előadásokat hallgatni, illetőleg magukat a kézimunkában gyakorolni.

A tanítóképző-intézeti rajztanárjelöltek képzése öt évre terjed.

Az ötödik tanulmányi év a tanítóképzők különleges igényeit szolgálja. Nem tekinthető ezzel egyenértékűnek a 12. §. b) pont alapján végzett tanítónőjelölteknek ötödik éve; a 12. §. b) alapon a tanítónőképzői rajztanári vizsgálatra a jelöltek nem bocsáthatók.

13. §. Az összes kurzusok tanfélévekkel bírnak; tanfélévenként csak az előírt anyag végezhető. Első félév második helyett — vagy megfordítva — be nem számítható.

Az előírt tanulmányi idő semmi címen meg nem rövidíthető. Tekintettel a képzés különleges igényeire, a szak- vagy főiskolákon, a tudomány- vagy a műegyetemen eltöltött évek itt sem részben, sem egészben be nem számíthatók.

14. §. A tanfolyamokat magánúton végezni sem egészben, sem részben nem lehet.

VI. Tantárgyak, heti órák.

15. §. A rajztanár-, illetőleg rajztanító- és rajztanítónőjelöltek tantárgyai és heti óraszámai a következők:

Tantárgyak	Heti óraszám				
	tantárgy- és osztályonként				össze- sen
	I.	II.	III.	IV.	
Alakrajz- és festés	14	14	14	16	58
Alakrajzi mozd kompozíció*	—	—	1	1	2
Ékítményes rajz	6	4	—	—	10
Csendélet, rajz és festés	2	2	2	4	10
Iparművészeti rajz- és tervezés	—	2	7	10	19
Építészeti rajz, stil- és alaktan	—	3	3	4	10
Mintázás	4	4	4	—	12
Állattanulmány	4	—	—	—	4
Ábrázoló geometria	4	4	—	—	8
Látszattan és rajz	—	4	4	—	8
Művészetek története	—	—	2	2	4
Boncalaktan	2	—	—	—	2
Magyar irodalom	1	—	—	—	1
Pedagógia	—	—	1	—	1
Rajztanítási gyakorlat	—	—	—	2	2
A növendékek heti elfoglaltsága	37	37	38	39	151

Az 1908/09-ik tanévtől kezdődőleg a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr 1908. évi 142.496. számú rendelete alapján, a polgári fiúiskolák igényeinek megfelelő önálló *rajztanítói* tanfolyam szerveztetett.

A *rajztanítónőjelöltek* tanfolyamának tantárgyai és heti óraszámai a következők:

Tantárgyak	Heti óraszám					
	tantárgy- és osztályonként					össze- sen
	Elők.	I.	II.	III.	IV.	
Alakrajz- és festés	14	14	12	12	12	64
Ékítményes rajz	6	6	6	—	—	18
Csendélet, rajz és festés	2	2	2	4	4	14
Iparművészeti rajz- és tervezés	—	—	—	8	8	16
Mintázás	—	6	6	—	—	12
Állattanulmány	2	—	—	—	2	4
Ábrázoló geometria	—	2	2	—	—	4
Látszattan és rajz	—	—	—	2	—	2
Művészetek története	—	—	—	1	1	2
Boncalaktan	—	—	1	—	—	1
Magyar irodalom	—	1	1	—	—	2
Pedagógia	2	—	—	1	—	3
Rajz- és női kézimunka tanítási gyakorlat	—	—	—	—	2	2
Női kézimunka	10	10	10	10	10	50
„ „ enciklopédiája	—	—	—	2	—	2
A növendékek heti elfoglaltsága	36	41	40	40	39	196

Az állattanulmányt az összes növendékek külön órákban is gyakorolhatják.

* A polgári isk. rajztanítójelöltekre nem kötelező.

16. §. A tanítóképző-intézeti képesítésre a nők közül csak azok pályázhatnak, kik *középiskolai érettségi bizonyítvánnyal, vagy elemi iskolai oklevéllel bírnak*, ezenfelül a Rajztanárképző Főiskolában, a *középiskolai tanárjelöltek, illetőleg a polgári iskolai tanítójelöltek részére előirt tananyagot* kiváló eredménnyel hallgatták, illetve gyakorolták. Erre való tekintettel, a tanítóképző-intézeti képesítésre reflektáló nők kötelesek a *középiskolai rajztanárjelöltek, illetőleg a polgári iskolai tanítójelöltek* négy évfolyamának összes tárgyait hallgatni, illetőleg gyakorolni, valamint kötelesek magukat a középiskolai, illetve a férfi — polgári iskolai — jelöltek részére előirt osztály- és tanképesítő-vizsgálatoknak alávetni.

Az ilyen jelöltek, ugyanúgy, mint a középiskolai rajztanárjelöltek, kötelesek minden tantárgyat a férfi tanárjelöltekkel együtt hallgatni. Amennyiben azonban a tanulmányi és órarend ezt lehetővé teszi, a tanári testület engedélyével ezen jelöltek egyes tantárgyakat, nevezetesen az *alakrajzot, az iparművészeti rajz és tervezést, esetleg a csendélet rajz és festést* a polgári iskolai *rajz-tanítónőjelöltekkel* gyakorolhatják.

17. §. Az 5-ik évfolyam tárgyai:

a) a tanítóképző-intézeti rajztanítás anyagának módszeres, tanmenetszerű feldolgozása;

b) a rajztanítás gyakorlata tanítóképző-intézetekben.

A b) alatti didaktikai gyakorlat helyére, idejére és módjára nézve az 1906. évi 11,890. sz. vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet 11—13. §-ai az irányadók.*

* Ezen paragrafusok szövege a következő:

11. § A didaktikai gyakorlat áll: hospitálásból a tanítóképző-intézetben és a gyakorló-iskolában, és folytatólagos tanításból a tanítóképző-intézetben. Egy-egy jelölt folytatólagos tanítása négy hétig tart, a tanfolyam tartama alatt a jelölt által bármikor kérhető időben.

12. §. A jelölttől kért időn belül a hospitálás és folytatólagos tanítás tárgyát, anyagát, osztályát és részletes módozatait a gyakorlatra kijelölt tanintézet igazgatója — az illető szaktanárok meghallgatása után — esetről-esetre állapítja meg saját hatáskörében.

Folytatólagos tanításait a jelölt az illetékes szaktanár vezetése alatt és állandó jelenlétében végzi.

13. §. Gyakorlatainak befejezése után a jelölt bizonyítványt kap a didaktikai gyakorlatban való részvételéről.

A didaktikai gyakorlatok eredményét a gyakorlatra rendelt tanítóképző-intézet igazgatója és a jelölt gyakorlatainak vezetésében részt vett szaktanárok állapítják meg s ugyanők állítják ki és írják alá az erről szóló bizonyítványt.

A bizonyítványban feltüntetendő, hogy a jelölt az ezen szabályzatban megkívánt gyakorlatokban „sikerrel“, „jó“, „jeles“ vagy „kitünő sikerrel“ vett részt.

18. §. Az órarendet a tanári testület félévenként állapítja meg, melyet a jelöltek betartani kötelesek. A tanulmányi terv részletezett igényeit a tantestület által kidolgozott program állapítja meg.

Egyes esetekben a tanóra-rendtől való kivételes eltérést csak a tanári testület engedheti meg.

VII. Osztályozás, tanbizonyítvány.

19. §. *Rajztanárképző Főiskola* rendes hallgatói félévenként osztályozás alá esnek; minden növendék minden egyes vizsgálati tárgyból két érdemjegyet kap. Ezek egyike a növendékek szorgalmának, másika a megkövetelt mérték megközelítésének jellemzésére szolgál. Az első: a „szorgalom“, a másik a tulajdonképeni mértékadó érdemjegy: az „osztályzat“ szóval jelölik.

Az osztályzatok és szorgalmi jegyek fokozatai a következők: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

Zérus (0) jegy ott és akkor használandó, midőn valamely növendék osztályzata függőben van. Az ilyen hiányjegy megjegyzéssel kísérendő.

A „0“ hiányjegy mellett az illető növendék *magasabb osztályba nem léphet.*

20. §. A növendékek munkáikat a szaktanárok által meghatározott időpontban beszolgáltatni kötelesek, ellenkező esetben az illető tárgyból osztályzatot nem kaphatnak. Az osztályozás után a beadott munkák a növendékeknek rendszerint visszaadatnak, föl vannak azonban jogosítva a tanárok arra, hogy azokat részben, vagy akár összességükben is a növendékek munkatára, vagy az iskolai kiállítások számára visszatarthassák.

21. §. A „*Minősítési könyv*“-ből a *rendes* növendékek minden tanfélév végén *tanbizonyítvány* alakjában kivonatot kapnak. Minden *rendes* növendék köteles ezt félévenként kivenni, egyszersmind az után 30 fillér bélyegilletéket fizetni. A *rendes* időben kiszolgáltatott *tanbizonyítvány*ért *külön díj* nem jár, ellenben az utólagos kiállításért, vagy *bizonyítvány-másolat*ért az ifjusági *Diákasztal* javára 2 korona külön díj fizetendő.

Alkalmoszerűleg kiadott „*Látogatási bizonyítvány*“-ra 1 koronás okmánybélyeg szükséges; *katonai ügyben* kiadott *látogatási bizonyítvány* *bélyegmentes.*

A teljes tanfolyam bevégzéséről a növendékek végbizonyítványt nem kapnak; ezt a tanfolyam végével elnyerhető képesítő oklevél pótolja.

VIII. Félévi- és osztályvizsgálatok.

22. §. A Rajztanárképző Főiskola növendékei minden tanév I-ső félévének végén *félévi-* és minden tanév végén *osztályvizsgálatot* tartoznak tenni.

A vizsgálatok a tantárgyak természete szerint *gyakorlatiak* (rajz, mintázás) vagy elméletiek (szóbeli, írásbeli) lehetnek. Ezen — félévenként megtartandó — vizsgálatokra csak azok bocsáthatók, kik az illető osztálynak rendes növendékei voltak.

Egyenesen magasabb évfolyam osztályvizsgálatára vagy összevont vizsgálatra senki sem bocsátható.

A vizsgálat az *összes* tantárgyakra kiterjed, kivéven a *magyar irodalmat, a pedagógiát és a boncalaktant*. Eme tárgyakból csak a tanképesítőn vizsgáznak a jelöltek, de az előadásokat pontosan látogatni kötelesek.

Ha valamely jelölt az osztályvizsgálaton három tárgyból elégtelen osztályzatot kapott csak *osztályismétlőül* vehető fel a rendes növendékek sorába. Megfelelő tehetség hiánya vagy hanyagság esetében a tanártestület kimondhatja, hogy az illető az intézetbe többé *fel nem vétetik*. Kimondhatja ezt a testület abban az esetben is, ha a jelöltnek legalább két *elégtelen* vagy „0” *hiányjegye* van az osztályzatok és szorgalmi jegyek között.

23. §. A ki egy félévben 5 órát igazolatlanul, vagy egy tantárgy félévi óraszámának egyharmadát akár igazoltan is mulasztja, azon tárgyból osztályzatra igényt nem tarthat, illetőleg a félévi vagy osztályvizsgálatra való bocsátását szaktanára ez alapon megtagadhatja.

Nem osztályozható azon növendék, ki a kitűzött vizsgálati időben távol marad.

24. §. *Magántanulói* minőségben a rajztanárképző tanfolyamait végezni nem lehet, illetőleg magántanulmány alapján senki sem tehet vizsgálatot.

IX. Javító- és pótvizsgálatok.

25. §. A ki a kötelező osztályvizsgálaton legalább elégséges osztályzatot elérni nem tud, vagy az osztályvizsgálatról méltányolható ok miatt elmarad, *javító-*, illetőleg *pótvizsgát* tenni tartozik.

A javító- vagy pótvizsgálati díj tárgyanként 5 korona. A javítóvizsgálati díj alól való felmentésnek nincs helye, a pótvizsgálati díj alól is csak méltányolandó esetekben.

26. §. Oly jelölt, ki a tanév végén elégtelen osztályzatot nyert, de időközben a rajztanításra képesítő vizsgálatot ezen tárgyból sikerrel letette, a javító vizsgálat alól felmentetik, illetőleg a képesítő vizsgálaton nyert osztályzata a tanári kar által elfogadtatik.

Oly jelölt, ki a tanév végén megtartott osztályvizsgálaton és ezt követőleg a képesítő vizsgálaton, valamint az erre következő szeptemberi javító vizsgálaton is megbukik, a magasabb évfolyamba fel nem vehető, illetve *osztályismétlésre* utasítandó.

X. Tanképesítő vizsgálatok.

27. §. Rajztanárképző Főiskola rendes növendékei tanulmányaik alapján a megfelelő iskolanemekre érvénnyel bíró „*Képesítő oklevelet*“ szerezhethetnek.

A képesítő vizsgálatok megtartása és a tanképesítő oklevelek kiadása az „*Országos m. kir. Rajztanárvizsgáló Bizottság*“ hatáskörébe tartozik. Ezen állandó bizottság az 1913. évi 12.952. számú, Ő felsége a király által jóváhagyott és a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által kibocsátott szabályzat alapján működik.

Ez a szabályzat „Rajztanárvizsgáló Bizottság“ székhelyén — Budapest, VI., Andrásy-út 71. sz., a Rajztanárképző Főiskolán — megszerezhető.

XI. Gyakorló-iskola.

28. §. A rajztanár-, tanító- és tanítójelöltek *rajzpedagógiai* kiképzésének elősegítésére a Főiskola egy *Gyakorló-rajziskolát* tart fenn.

Bejáró növendékül — korlátolt számban — fölvehetők a gyakorló iskolába elemi-, polgári-, középiskolai tanulók, (fiúk és leányok).

A beiratás és a tanítás ez idő szerint teljesen díjmentes; minden növendék azonban évenként, a Képzőművészeti Főiskola Diákasztala javára 1—1 koronát fizet.

A tanítás *október* elejétől *május* végéig tart, az óraszám hetenként 4, (két kettős óra).

Egyes általános irányú iskolák rajzoktatói hivatalos meghívást kapnak arra nézve, hogy iskolájuk rajzoktatását a leendő rajzoktatókkal megismertessék. A rajztanárképzőn megtartott *bemutató előadás* után, a megfelelő felsőbb hatóság engedelmével, a jelöltek az előadót saját iskolájában látogatják meg.

29. §. A meghívott tanárok közreműködésükért megfelelő díjazásban részesülnek.

A rajztanár-, tanító- és rajzitanítónőjelöltek a tanítás gyakorlásában kisebb csoportonként, meghatározott sorrendben vesznek részt s ezenkívül kötelesek, az általános irányú iskolák rajzitanításának anyagát tanmenetszerűen feldolgozni.

XII. Külön tanulmányok.

30. §. A *Rajztanárképző Főiskola* feladata a hivatásos rajzoktatóknak minél alaposabb és sokoldalúbb szakképzést nyújtani. Ennek megfelelőleg oly intézményekről is gondoskodott, melyek útján a jelöltek — individuális hajlamaikat követve — szabad idejüket jól kihasználhatják; ugyanezekkel módot nyújt a főiskola arra, hogy a végzett növendékeknek egy része szakmájában tovább haladhasson.

Az itt jelzett célt szolgáló intézmények az alábbiak:

1. *Esteli külön aktrajzolás (szabadiskola).*

31. §. Az iskolai képzésen túl levő rajztanárok, rajzitanítók és tanítónők részére a Főiskola egy *külön esti szabad aktrajzolási tanfolyamot* tart fenn, melyre korlátolt számban tandíjmentesen vétetnek fel a jelentkezők.

Ezen szabad tanfolyam látogatói szorosabb értelemben véve nem tartoznak a főiskola kebelébe; a tanfolyamra való felvétel a külön aktrajzolásban való résztvételen kívül semmi egyébire nem jogosít.

2. *Állatrajzolás és festés.*

32. §. Az élő állatok rajzolásának gyakorlására a növendékeknek egész napon át — több kisebb élő háziállat mellett — állandóan birkák és egy ló áll rendelkezésükre. Ezeket az összes

növendékek részben az erre előírt órákban, részben pedig azokon kívül szabadban, vagy zárt helyen bármikor rajzolhatják és festhetik.

3. Tájképfestés és tanulmányút.

33. §. A tájképrajzolás és festés gyakorlására a *főiskola* időnkint (szünnapokon) társaskirándulásokat rendez egyik tanárának vezetése mellett.

A IV. éves rajztanár-, tanító- és tanítónőjelöltek rendszerint tanulmányúti segélyben részesülnek. A csoportos tanulmányutat mindig a *főiskola* egyik tanárának vezetése mellett teszik meg.

4. Grafika.

34. §. A modern művészeti reprodukciók, de főként a rézkarc gyakorlása lehetővé van téve a jelöltek számára a *főiskola Grafikai osztályában*, ahol szabad idejükben naponként, a vásár- és ünnepnapokat kivéve, reggeli 7 órától esti 8 óráig gyakorolhatják magukat.

5. Női kézimunka tanfolyam.

A leendő rajztanítónők a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1909. évi július hó 7-én 66.180. sz. a. kelt rendelete alapján kötelesek a M. Kir. Állami Nőipariskolában — heti 10 órában — a megállapított külön tanterv szerint a női kézimunkát gyakorolni, hogy ebből is tanképesítést szerezhessenek s ezáltal teljes óraszám melletti alkalmaztatásuk lehetővé váljon.

6. Továbbképző tanfolyamok.

35. §. Oly tanár-, tanító- és tanítónőjelöltek, kik a rajztanításra szóló képesítést már megszerezték, de készségüket bizonyos irányban még tökéletesíteni akarják, *továbbképző növendékekül* iratkozhatnak be a *Főiskolába*. Ily minőségben növendékek csak nagyon korlátolt számban vehetők fel; a jelentkezők közül a szaktanárok meghallgatásával az igazgatóság jelöli ki a fölveendőket.

36. §. A *továbbképző* növendékek tanprogramja esetről-esetre és egyénenként állapíttatik meg, de a megállapított program betartása a jelöltektől szigorúan megköveteltetik.

A kiváló növendékek ezek közül azon előnyben részesülhetnek, hogy az igazgatóság időnkint számukra csoportosan vagy egyénenként műtermet bocsát rendelkezésükre.

37. §. A továbbképző rajztanítónőjelöltek, illetve okleveles rajztanítónők a Főiskolában berendezett helyiségben az iparművészetet műhelyszerűleg — tehát a kivitel gyakorlásával — folytathatják.

Ezen külön iparművészeti gyakorlati tanfolyamra, amennyiben ezt a helyi viszonyok engedik, korlátolt számban női művésznövendékek is felvehetők. A felvétel a felvételi vizsgálat eredményétől, ennek alapján az illető szaktanári határozattól függ.

A felvételi vizsgálat iparművészeti rajz és tervezési feladatok megoldásából áll; idő 4—4 óra.

XIII. Rendkívüli növendékek.

38. §. Rendkívüli minőségben csak nagyon méltánylandó esetekben vehetők fel növendékek és akkor is csupán abban az esetben, ha a rendes növendékek mellett hely áll rendelkezésre.

A jelentkező a tanártestülethez intézett kérvényben fejti ki az okokat és körülményeket, melyeknek alapján *rendkívüli* minőségben való felvétele indokolható.

39. §. A rendkívüli növendékek számára külön tanfolyamok nincsenek, hanem ők a rendes növendékek tanrendjéhez kötelesek alkalmazkodni; itt azonban csupán az általuk választott és a tanártestület hozzájárulásával megállapított órákat kötelesek látogatni.

A rendkívüli növendékek tanfélévről-tanfélévre 30 filléres bélyeggel ellátott „*Igazolvány*“-t kapnak; valamint külön kérelemre — szabályszerű bélyeg átadása mellett, — a félévi zárlatkor számukra 1 koronás bélyeggel ellátott „*Látogatási bizonyítvány*“ állítható ki.

40. §. A rendkívüli növendék osztályvizsgálatot nem tehet.

41. §. A rendkívüli növendékek beiratási díjúl 4 koronát, Értesítő díj fejében 2 koronát, továbbá félévenként tandíjúl 45—45 koronát és a Főiskola Diákasztala javára 1—1 koronát fizetnek. A tandíj fizetése alól csak azok menthetők föl, kik legalább két tantárgyat dicséretes szorgalommal és eredménnyel hallgattak, illetve gyakoroltak.

ÁLTALÁNOS RENDSZABÁLYOK.

1. §. Az igazgatósághoz benyújtott okmányok a felvételi vizsgálatról számított két hét alatt visszaveendőek. Ezen időn túl az igazgatóság azokért *nem szavatol*.

A felvételi és egyéb vizsgálati rajzok *nem adatnak vissza*.

2. §. A növendékek minden tanfélév elején az előadások megkezdésekor igazolványuk felmutatása mellett az illető tanároknál jelentkezni tartoznak.

3. §. A rendes főtanfolyamok elvégzésére kiszabott négy, illetve öt éven túl csak méltánylandó esetekben s csakis tanártestületi határozat alapján látogathatják a növendékek a Főiskolát, de így is legfeljebb összesen nyolc éven át.

4. §. A gyakorlatokhoz szükséges *eszközöket* a növendékek a tanárok utasításai szerint az oktatás megkezdésekor beszerezni kötelesek.

5. §. Szegénysorsú, tehetséges és szorgalmas növendékek az első tanféléven túl a tandíjfizetés alól felmentést nyerhetnek.

A tandíj-elengedés a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz intézendő és a beiratás alkalmával a Főiskola igazgatóságánál benyújtandó folyamodvánnyal kérelmezendő. A folyamodványt hatósági, szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvánnyal, valamint az utolsó tanfélévről szóló tanbizonyítvánnyal kell felszerelni. A folyamodvány csak *szegénységi* bizonyítvány alapján bélyegmentes.

Az egyszer elnyert tandíjmentesség a tanfolyam egész hátralevő részére szól. Elveszti azonban az illető növendék tandíjmentességét, ha szorgalmában vagy az előmenetelben *felötlő hanyatlást* tanúsít.

Tandíjmentességre csak oly növendékek tarthatnak igényt, kik vagyontalanságuk igazolása mellett, az összes kötelező tantárgyakból s a szorgalomból legalább *jó* érdemjegyet nyernek s a haladásból két elégségesnél rosszabb osztályzatuk nincs.

Rendkívüli növendékek ugyancsak vagyontalanságuk igazolása mellett, csak azon esetben részesülhetnek tandíjmentességben, ha legalább két tantárgyat hasonló szorgalom mellett jó eredménnyel hallgattak, illetve gyakoroltak.

A beiratási és Értesítő-díj, valamint a Főiskola Diákasztala javára fizetendő díjak alól felmentésnek nincsen helye.

6. §. Internátusa a Főiskolának nincs, de van Diákasztala, melynek célja: a szétszórva étkező intézeti növendékeket egyesíteni s ez úton őket jó és olcsó, illetve *ingyenes* étkezéshez juttatni. (L. külön Szab.)

7. §. *Állami ösztöndíjak* elnyerésére évenként pályázat hirdettetik, de a pályázatban csak oly *szegénysorsú* növendékek vehetnek részt, akik már legalább egy tanféléven át főiskolai tanulmányaikat sikeresen folytatták. Az ösztöndíj csakis egy-egy tanévre szól; továbbélvezete a tanév folyamán kitüntetett haladástól függ.

Az állami ösztöndíjért vagy segélyért a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrhoz címzett kérvényt a Főiskola igazgatóságánál kell benyújtani. A folyamodványokat hatósági szegénységi, illetőleg vagyontalansági, valamint az utóbbi évről szóló tanbizonyítványokkal kell felszerelni.*

8. §. A tanév folyamán a jelesebb növendékek között *jutalom- és szorgalomdíjak* osztatnak ki. Művészeti és iparművészeti feladatok megoldására nézve pedig *pályadíjak* tűzetnek ki.

A szünnapokon rendezendő *tájképfestészeti* kirándulások költségei — a rendelkezésre álló összeg erejéig — a Főiskola pénztárából fedeztetnek.

9. §. A Főiskolának azon *rendes* férfi növendékei, kik érettségi bizonyítvány alapján vétettek fel, a *véderő törvény* rendelkezései alapján tehetnek eleget katonai — *önkéntesi* — kötelezettségüknek. Azok a *rendes művésznövendékek* pedig, akik közép-

* Szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványok bélyegmentesek; ellenben az oly kérvények, melyekhez csak vagyontalansági bizonyítványok vannak csatolva, 1 koronás bélyeggel látandók el.

vagy polgári iskola hat osztályának sikeres elvégzése alapján avagy tanítói oklevél alapján vétettek fel s a művészeti négy évi szaktanfolyamot *sikerrel* végezték, a *véderő törvény* idevonatkozó szakaszainak korlátai közt tarthatnak igényt *egyéves önkéntességre*.

10. §. Az igazgatósághoz bármily okból benyújtott folyamodványhoz csatolt okmányok elintézés után, az e végből kitűzött határnapig az igazgatósági irodában annál bizonyosabban átveendő, mivel e határnapon túl az igazgatóság az illető *okmányokért nem szavatol*.

11. §. A tantermeket s az azokban folyó gyakorlatokat és előadásokat csupán a szabályszerűen beiratkozott növendékek látogathatják. A tanárok be nem iratkozottaknak, illetőleg a hozzájuk be nem osztott növendékeknek kivételes látogatási engedélyt sem adhatnak.

A *tanórák rendes és pontos látogatása* a növendékek egyik legfőbb kötelessége. A tanítás mindennemű zavarása szigorúan kerülendő. A rend ellen vétőket a tanár a teremből kiutasíthatja.

12. §. A tanórák *elmulasztása igazolandó*. Ha az elmaradás csupán egyes órákra terjed, akkor az illető *szaktanároknál*, hosszabb elmaradás ezenkívül az *igazgatóságnál is igazolandó*.

Betegség, vagy előre nem látható akadály esetén kívül, a növendék az előadásokról csak *előzetesen* nyert *engedély* alapján maradhat el.

Aki egy *héten át a tanórákon meg nem jelenik* és ez idő alatt az ezen pont első bekezdésében említett értesítést is elmulasztja, a Főiskolából *kilépettnek* tekintetik.

13. §. A *tantermekben az oktatási időn kívül* a növendékek csakis avégből tartózkodhatnak, hogy ott magánszorgalmi gyakorlatokat folytassanak. E célból a tantermek, a szünnapokat kivéve, naponkint reggeli 7 órától esti 7 óráig nyitva vannak. A tantermeknek szünnapokon való használatára az igazgatóságtól esetről-esetre külön engedély kérendő.

14. §. A *Főiskola és a vele ügykezelés tekintetében egybekapcsolt Festészeti és Szobrászati mesteriskolák, valamint a Női Festőiskola előtt az utcán, a Főiskola bejáratában és a folyosókon való céltalan tartózkodás* vagy csoportosulás, továbbá a tantermekben vagy folyosókon való *zajongás*, végül a tantermekben való *dohányzás tiltva van*. Akik ezt figyelmen kívül hagyják, azok

a — *Diákasztal* javára — első ízben 5 korona, másodikban magasabb pénzbüntetéssel sújtatnak; harmadikban pedig, vagy azon esetben, ha a kiszabott bírságot le nem fizetik, az iskolából eltávolíttatnak. Az oktatás ideje alatt egyik tanteremből a másikba való járás-kelés szintén tilos.

15. §. A növendékek az egymással való érintkezésben a *társadalmi illemszabályokat tartásuk szem előtt*. Az ezzel ellenkező magaviseletről származó kihágások elbírálása első sorban az igazgatóság hatáskörébe tartozik, tehát senki sincs jogosítva arra, hogy ily esetekben önbíráskodással éljen.

16. §. Az iskolák helyiségei, *bútorai és taneszközei gondosan kímélendők*. Rongálás esetén a kárt a tettes megtéríteni köteles. Ha a kárttevő nem tudódnék ki, akkor a kárt az illető osztály összes növendékei egyenlő arányban viselik.

17. §. Aki iskolai felszerelési tárgyat vagy növendéktársának tulajdonát képező munkaanyagot, rajz- vagy festőszert, vagy egyéb tulajdont jogosulatlanul elsajátít, a kárpótlás kötelezettségének fentartása mellett az iskolából azonnal *kizárható*.

18. §. Ha a növendékek a Főiskolák falain belül *gyűlést*, avagy más természetű *összejövetelt* kívánnak tartani, kötelesek erre előzetesen az igazgatóság engedélyét kérni. Az ifjúság csak az igazgatóság által láttamozott hirdetésekét függeszthet ki.

19. §. A tanulmányok egyik kiegészítő részét képezi a főiskolai könyvtár használata is.

A növendékek a könyvtárban őrzött műveket az olvasóteremben kívánságukhoz képest tanulmányozhatják, azoknak kezelésénél és forgatásánál azonban a rongálást kerülni és használat után a kivett műveket sértetlenül (a műlapokat rendbe szedve) beszolgáltatni tartoznak.

Egyes művek a Főiskolán kívül való használatra is kiadhatók, ezeket azonban *14 napnál hosszabb ideig senki magánál nem tarthatja*. Értékesebb — különösen illusztrált művek — a Főiskolán kívüli használatra rendszerint ki nem adhatók.

Az a növendék, ki a könyvtárban kifogás alá eső magaviseletet tanúsít, vagy a könyvtári szabályok ellen vét, a könyvtár látogatásától ideiglenesen vagy végleg eltiltatik. Az okozott károkért az illető növendék kártérítéssel tartozik.

20. §. Az igazgatóságnak a növendékeket illető rendelkezései a *Főiskola hirdetési tábláján* tételnek közzé. *Ezekről minden növen-*

dék tudomást venni köteles és azok nem ismerésével magát nem mentheti.

A tanévről kiadott nyomtatott *Évkönyv*-ből az igazgatóságnál minden növendék egy-egy példányt átvehet.

A Képzőművészeti Főiskolák *felvételi tanulmányi és rendszabályai* minden növendéknek a Főiskolába való belépésekor egy-egy példányban kézbesíttetnek; a *növendékek erről tudomást venni tartoznak; a szabályzat nem ismerése mentségül semmi tekintetben el nem fogadható.*

III.

AZ ORSZ. M. KIR. KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA
 ÉS A VELE ÜGYKEZELÉS TEKINTETÉBEN EGYBEKAPCSOLT
 FESTÉSZETI ÉS SZOBRÁSZATI MESTERISKOLÁK,
 VALAMINT A NŐI FESTŐISKOLA, ILLETŐLEG

AZ ORSZ.
 SZÉPMŰVÉSZETI AKADÉMIA
 ÉS AZ ORSZ.
 RAJZTANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA
 IGAZGATÓI ÉS TANÁRAI.

A Képzőművészeti Főiskola igazgatója:

SZINNYEI MERSE PÁL,

festőművész, a Szent István rend kis keresztjének tulajdonosa, az orsz. m. kir. rajztanárvizsgáló bizottság elnöke, a német császári művészeti és egyéb kül- és belföldi aranyérmek tulajdonosa

A Festészeti Mesteriskola igazgató-tanára:

BENCZÜR GYULA,

festőművész, a főrendiház és a m. tud. akadémia tagja, a pro litteris et artibus, a Szt. István rend kis keresztjének, továbbá a Ferencz József rend lovag-keresztjének, a német császári művészeti aranyérem és számos bel- és külföldi művészeti aranyérem tulajdonosa, a müncheni és bécsi képzőművészeti akadémiák tiszteletbeli tagja.

A fentebbi festészeti mesteriskola tanársegéde:

STETTKA GYULA,

a Ferencz József rend lovagja és számos bel- és külföldi művészeti érem és elismerő okmány tulajdonosa.

A Szobrászati Mesteriskola igazgató-tanára:

STROBL ALAJOS,

szobrászművész, a Ferencz József rend középkeresztese, a III. oszt. vaskorona rend, valamint a bolgár kir. „grand officier pour mérite civil“ nagycsillaggal, valamint a koronás arany érdemkereszt és számos bel- és külföldi művészeti aranyérem tulajdonosa.

A *Női Festőiskola* igazgató-tanára :

DEÁK EBNER LAJOS,
festőművész, számos bel- és külföldi művészeti érem tulajdonosa.

Az Orsz. m. kir. *Szépművészeti Akadémia* tanárai :

Rendes tanárok :

BALLÓ EDE,
festőművész.

OLGYAI VIKTOR,
festőművész.

FERENCZY KÁROLY,
festőművész.

ZEMPLÉNYI TIVADAR,
festőművész.

Segédtanár :

RADNAI BÉLA,
szobrászművész.

Rendkívüli óraadó tanárok :

BOSZNAY GYULA,
festőművész.

PILCH DEZSŐ,
okl. rajztanár.

PASTEINER GYULA dr.,
tud. egy. ny. r. tanár.

BORY JENŐ,
okl. építész, szobrászművész.

TELLYESNICZKY KÁLMÁN dr.,
tud. egyet. ny. r. tanár.

A *Rajztanárképző Főiskola* tanárai :

Rendes tanárok :

AGGHÁZY GYULA,
festőművész.

KOVÁCH GÉZA,
okl. rajztanár.

BOSZNAY ISTVÁN,
festőművész, okl. rajztanár.

NÁDLER RÓBERT,
festőművész.

EDVI ILLÉS ALADÁR,
festőművész, okl. rajztanár.

NEOGRÁDY ANTAL,
festőművész.

ERDŐSSY BÉLA,
festőművész, okl. rajztanár.

RÉVÉSZ IMRE,
festőművész.

HAVRANEK FERENC,
műépítész.

VÁRDAI SZILÁRD,
okl. rajztanár.

TARDOS-KRENNER VIKTOR,
festőművész.

Segéd-tanárok :

BORY JENŐ,
okl. építész, szobrászművész.

BOTTKA MIKLÓS,
okl. rajztanár.

Rendkívüli óraadó tanárok :

ANTOS MIHÁLY,
okl. főgimn. rajztanár.

PILCH DEZSŐ,
okl. rajztanár.

BADICS FERENC dr.,
kir. tanácsos, tank. kir. főigazgató,
a III. oszt. vaskoronarend lovagja,
a Magyar Tudományos Akadémia
rendes tagja.

PÓRSZÁSZ JÓZSEF,
ny. középisk. igazg.

RAKSSÁNYI DEZSŐ,
festőművész, okl. rajztanár.

DÖRRE TIVADAR,
okl. főreálisk. rajztanár.

WESZELY ÖDÖN dr.,
egyet. m. tanár, székesfőv. középisk. főigaz-
gató, a pedagógiai szeminárium vezetője.

PASTEINER GYULA dr.,
tud. egyet. ny. r. tanár, a magy.
t. akad. rendes tagja.

TELLYESNICZKY KÁLMÁN dr.,
tud. egy. nyug. rendes tanár.

A főiskola és a vele ügykezelés tekintetében egybekapcsolt összes
művészeti iskolák ügyvezetője :

VÁRDAI SZILÁRD
igazgató-tanár.

IV.

RAJZTANÁRVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁGI TAGOK.

Elnök :

SZINNYEI MERSE PÁL,
festőművész, képzőművészeti főiskolai igazgató.

Alelnökök :

SCHULEK FRIGYES,
udvari tanácsos, műépítész, műegyetemi
ny. r. tanár.

VÁRDAI SZILÁRD,
képzőművészeti főiskolai igazgató-
tanár.

Bizottsági tagok :

AGGHÁZY GYULA,
festőművész, rajztanárképző főiskolai tanár.

LORÁNFI ANTAL,
szobrászművész, iparműv. isk. tanár.

BADICS FERENC dr.,
kir. tanácsos. tank. kir. főigazgató stb.

NÁDLER RÓBERT,
festőművész, rajztanárképző főiskolai tanár.

BENCZÚR BÉLA,
műépítész, iparművészeti isk. tanár.

PASTEINER GYULA dr.,
tud. egyetemi ny. rendes tanár.

EDVI ILLÉS ALADÁR,
festőművész, rajztanárképző főiskolai tanár.

PÓRSZÁSZ JÓZSEF,
okl. mérnök, nyug. középisk. igazgató.

ERDŐSSY BÉLA,
festőművész, rajztanárképző főiskolai tanár.

RADNAI REZSŐ dr.,
min. tanácsos, egyuttal a bizottság jegyzője

HAVRANEK FERENC,
műépítész, rajztanárképző főiskolai tanár.

RAUSCHER LAJOS,
udv. tan., műépítész, műegyet. ny. r. tanár.

HOLLÓS KÁROLY,
az Erzsébet-Nőiskola tanára.

RÉVÉSZ IMRE,
festőművész, rajztanárképző főiskolai tanár.

HUSZKA JÓZSEF,
főgimnáziumi tanár.

STROBL ALAJOS
a szobrászati mesteriskola igazgató-tanára.

KOVÁCH GÉZA,
rajztanárképző főiskolai tanár.

TARDOS-KRENNER VIKTOR,
festőművész, rajztanárképző főiskolai tanár.

K. LIPPICH ELEK dr.,
ny. miniszteri tanácsos.

WESZELY ÖDÖN dr.,
tud. egyet. m. tanár, székesfőv. főigazgató.

A KÉPESITŐ VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE.

Az 1912/13. tanév folyamán tartott képesítő vizsgálatok eredménye
a következő:

1. Középiskolai rajztanári oklevelet nyertek:

Ágotha Géza	Janesitz Henrik
Báthory Gábor	Kovács Klára
Bentheim Arthur	Kubinyi Bertalan
Darvasi István	Kurtay Ernő
5 Dienes László	15 Longino Rafael
Dorogi Imre	Rácz Tibor
Gáspár Dezső	Seidl Emma
Gulyás Sándor	Szántó Lajos
Gyenes Lajos	Turkovič Rudolf
10 Irányi István	20 Vad Péter
	21 Widmann Walter

2. Polgári iskolai rajztanítói oklevelet nyertek:

Bánó József	Lestyán Béla
Bocskay József	Mako Bertalan
Burgolits István	Oroszvály Gyula
Horváth Viktor	10 Péczeli Antal
5 Klaudy Gyula	Réh Elemér
Kovács Erzsébet	Sain Márton
	13 Weber Albert*

3. Polgári iskolai rajztanítónői oklevelet nyertek:

Ábrahám Erzsébet Alice	Kiss Ilona
Balla Margit	Lauer Gizella
Dalmát Margit	Rucsinszki Anna
Dóbiás Irén	10 Sterk Margit
5 Flössel Margit	Széli Aranka
Holzmann Frida	Szij Ilona
	13. Toldy Erna

* Oklevelet nyert 1911/12. tanév végén, de tévedésből a múlt évi Ev-könyvből kimaradt.

AZ ORSZ. M. KIR. KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA

ÉS A VELE ÜGYKEZELÉS TEKINTETÉBEN EGYBEKAPCSOLT FESTÉSZETI ÉS SZOBRÁSZATI MESTERISKOLÁK ÉS A NŐI FESTŐISKOLA

NÖVENDÉKEINEK NÉVSORA

AZ 1912/13 TANÉVBEN.

A)

Szépművészeti akadémiai növendékek.

1. Általános tanfolyambeli *rendes férfi* művésznövendékek:

Első félévben :

✓ Bartoss Gyula	I. éves
✓ Bene Lajos	I. „
✓ Biró József	II. „
✓ Bognár László	I. „
✓ 5 Donner Géza	I. „
✓ Döményi László	III. „
✓ Engel Pál	I. „
✓ Engelmann Sándor	II. „
✓ Feleky György	I. „
✓ 10 Filakovac Vladimir	II. „
✓ Fodor Géza	II. „
✓ Gábor Lajos	IV. „
✓ Hoppe István	I. „
✓ Imrey Ferenc	III. „
✓ 15 Jobbágy Geiger M.	II. „
✓ Juhász Ernő	I. „
✓ Kakujay Károly	III. „
✓ Kallós Ármin	III. „
✓ Kády János	I. „
✓ 20 Kimm Frigyes	IV. „
✓ Konrád Ignác	I. „
✓ Kovács Ágoston	II. „

Második félévben :

✓ Biró József	II. éves
✓ Bognár László	I. „
✓ Czövek István	III. „
✓ Donner Géza	I. „
✓ 5 Döményi László	III. „
✓ Edvi Illés Jenő	I. „
✓ Engel Pál	I. „
✓ Engelmann Sándor	II. „
✓ Fekete Zoltán	IV. „
✓ 10 Feleky György	I. „
✓ Filakovac Vladimir	II. „
✓ Gábor Lajos	IV. „
✓ Góth Móric	I. „
✓ Hájnál Mario	I. „
✓ 15 Hoppe István	I. „
✓ Imrey Ferenc	III. „
✓ Jobbágy Geiger Miklós	II. „
✓ Juhász Ernő	I. „
✓ Kakujay Károly	III. „
✓ 20 Kallós Ármin	III. „
✓ Kádi János	I. „
✓ Kimm Frigyes	IV. „

✓ Kovács Jenő	I. éves	✓ Konrád Ignác	I. éves
✓ Kremzir Ernő	III. "	✓ Kovács Ágoston	II. "
✓ 25 Lénárd Imre	II. "	✓ 25 Kovács Jenő	I. "
✓ Macalik Alfréd	II. "	✓ Kremzir Ernő	III. "
✓ Mambriny Antal	IV. "	✓ Lénárd Imre	II. "
✓ Merényi Rezső	II. "	✓ Macalik Alfréd	II. "
✓ Morgenstern Henrik	I. "	✓ Mambriny Antal	IV. "
✓ 30 Nagy Pál	I. "	✓ 30 Merényi Rezső	II. "
✓ Nánásy Nándor	II. "	✓ Nagy Pál	I. "
✓ Ölveczky Mihály	I. "	✓ Ölveczky Mihály	I. "
✓ Palcsó Dezső	II. "	✓ Palcsó Dezső	II. "
✓ Pásztk Jenő	I. "	✓ Pásztk Jenő	I. "
✓ 35 Rombay István	I. "	✓ 35 Rombay István	II. "
✓ Rombay István	II. "	✓ Rónay Kazimir	I. "
✓ Rónay Kazimir	I. "	✓ Sabljak Srečko	I. "
✓ Say Géza	I. "	✓ Say Géza	I. "
✓ Sárdy Brutus	II. "	✓ Sárdy Brutus	II. "
✓ 40 Schay Gusztáv	I. "	✓ 40 Schäffer Vilmos	I. "
✓ Spo'arich László	II. "	✓ Simkovits György	I. "
✓ Szabó Béla	I. "	✓ Szabó Lajos	I. "
✓ Szabó Lajos	I. "	✓ Tatz Kálmán	I. "
✓ Tatz Kálmán	I. "	✓ 44 Zitkovszky Pál	I. "
✓ 45 Zitkovszky Pál	I. "		

2. Általános tanfolyambeli rendkívüli férfi művésznövendékek.

Első félévben :

Második félévben :

✓ Adler József	II. éves	✓ Adler József	II. éves
✓ Bachó István	I. "	✓ Cser Károly	VII. "
✓ Cser Károly	VII. "	✓ Deli Antal	II. "
✓ Deli Antal	II. "	✓ Domanovits József	II. "
✓ 5 Domanovits József	II. "	✓ 5 Eckert János	II. "
✓ Eckert János	II. "	✓ Gachall József	IV. "
✓ Erbstein Andor	V. "	✓ Garam Sándor	IV. "
✓ Gachal József	IV. "	✓ Görgey Miklós	I. "
✓ Garam Sándor	IV. "	✓ Gulyás János	I. "
✓ 10 Gulyás János	I. "	✓ 10 Gündrüm Iván	I. "
✓ Gündrüm Iván	I. "	✓ Halász Ferenc	I. "
✓ Halász Ferenc	I. "	✓ Hencz János	II. "
✓ Hencz János	II. "	✓ Hercik Zdislav	I. "
✓ Hercik Zdislav	I. "	✓ Kampis János	IV. "
✓ 15 Hermély Viktor	III. "	✓ 15 Kolbenheyer László	I. "
✓ Kampis János	IV. "	✓ Korányi Arnold	II. "
✓ Kolbenheyer László	I. "	✓ Kovacsik András	II. "
✓ Konkoly Thege Miklós	III. "	✓ Kövér Zsigmond	II. "
✓ Korányi Arnold	II. "	✓ Krón Jenő	V. "
✓ 20 Kovácsik András	II. "	✓ 20 Markos Béla	II. "

✓ Kövér Zsigmond	II. éves	✓ Markovits István	III. éves
✓ Krón Jenő	V. „	✓ Mécár András	I. „
✓ Lejava Ferenc	II. „	✓ Mund Herman	II. „
✓ Markos Béla	II. „	✓ Pammer János	IV. „
25 ✓ Markovits István	III. „	✓ 25 Pátzay Pál	I. „
✓ Mécár András	I. „	✓ Petik Ferenc ifj.	III. „
✓ Mund Herman	II. „	✓ Pindur József	I. „
✓ Pammer János	IV. „	✓ Pop Aurél	I. „
✓ Papszt Ede	I. „	✓ Prohászka József	II. „
30 ✓ Petik Ferenc ifj.	II. „	30 ✓ Schedivy Henrik	I. „
✓ Pindur József	I. „	✓ Smohay János	II. „
✓ Prohászka József	II. „	✓ Stenczl Ferenc	I. „
✓ Schedivy Henrik	I. „	✓ Stern Gyula	I. „
✓ Smohay János	II. „	✓ Szabady Lajos	I. „
35 ✓ Stenczl Ferenc	I. „	35 ✓ Szacsvay Alajos	IV. „
✓ Stern Gyula	I. „	✓ Tenkács János	VI. „
✓ Szabady Lajos	I. „	✓ Troján Alfonz	I. „
✓ Szacsvay Alajos	IV. „	✓ Viski János	III. „
✓ Tenkács János	VI. „	✓ 39 Vorkapic Ede	I. „
✓ 40 Viski János	III. „		
✓ 41 Vorkapic Ede	I. „		

3. Általános tanfolyambeli rendes művésznő-növendékek.

Első félévben :

✓ Benczur Ida	VI. éves
✓ Egyed Erna	I. „
✓ Elzászné Gondos Emma	I. „
✓ Fleischer Vilma	II. „
5 ✓ Gálócsy Piroska	II. „
✓ Györgyi Laura	V. „
✓ Hranitzky Ilona	V. „
✓ Jaritz Józsa	I. „
✓ László Sarolta	I. „
10 ✓ Litsek Jenőné	IV. „
✓ Manninger Edit	II. „
✓ Pammer Emilia	I. „
✓ Páris Erzsébet	IV. „
✓ Rauscher Julianna	IV. „
15 ✓ Reitter Hermina	VIII. „
✓ Schöntheil Irén	VII. „
✓ Schulcz Ilona	VII. „
✓ Schulhof Aranka	VII. „
✓ Szécsi Ilonka	I. „
20 ✓ Taksonyi Magda	I. „
✓ Vertán Endréné	IV. „
✓ 22 Zucker Frida	VII. „

Második félévben :

✓ Benczur Ida	VI. éves
✓ Fleischer Vilma	II. „
✓ Gálócsy Piroska	II. „
✓ Góth Ada	I. „
5 ✓ Györgyi Laura	V. „
✓ Hranitzky Ilona	V. „
✓ Jaritz Józsa	I. „
✓ Litsek Jenőné	IV. „
✓ Manninger Edit	II. „
10 ✓ Pammer Emilia	I. „
✓ Páris Erzsébet	IV. „
✓ Rauscher Julianna	IV. „
✓ Reitter Hermina	VIII. „
✓ Schöntheil Irén	VII. „
15 ✓ Schulcz Ilona	VI. „
✓ Schulhof Aranka	VII. „
✓ Szécsi Ilona	I. „
✓ Taksonyi Magda	I. „
✓ Vertán Endréné	IV. „
✓ 20 Zucker Frida	VII. „

4. *Általános tanfolyambeli rendkívüli művésznő-növendékek.*

Első félévben :

✓ Arkay Lidi	I. éves
✓ Baumhorn Margit	I. „
✓ Baumhorn Olga	I. „
✓ Csik Jolán	I. „
5 Csuka Ilona	I. „
✓ Dörre Ida	VIII. „
✓ Elischer Hilda	V. „
✓ Fabiny Emmy	I. „
✓ Horváth Klára	III. „
10 Jehring Aranka	IV. „
✓ Kiss Hermin	II. „
✓ Knebel Terézia	III. „
✓ Kohner Ida	I. „
✓ Loser Mária	VIII. „
15 Messinger Józsefné	II. „
✓ Molnár Katalin	I. „
✓ Neuländer Nelli	I. „
✓ Otejnik Janka	IV. „
✓ Pákozdy Elza	I. „
20 Pinkert Edéné özv.	I. „
✓ Senyei Margit	I. „
✓ Szilviczky Krisztina	V. „
✓ Weber Frída	II. „
1 24 Wladár Ilona	I. „

Második félévben :

✓ Arkay Lidi	I. éves
✓ Baumhorn Margit	I. „
✓ Baumhorn Olga	I. „
✓ Csik Jolán	I. „
5 Csuka Ilona	I. „
✓ Dietz Vilma	I. „
✓ Dörre Ida	VIII. „
✓ Elischer Hilda	V. „
✓ Fabiny Emmy	I. „
10 Grünwald Klára	I. „
✓ Herman Margit	I. „
✓ Jankovich Arisztidné	I. „
✓ Jehring Aranka	IV. „
✓ Kiss Hermin	II. „
15 Knebel Terézia	III. „
✓ Kohner Ida	I. „
✓ Loser Mária	VIII. „
✓ Magyar-Kóssa Aninó	I. „
✓ Molnár Katalin	I. „
20 Perczel Margit	I. „
✓ Pinkert Edéné özv.	I. „
✓ Senyei Margit	I. „
✓ Szilviczky Krisztinia	V. „
✓ 24 Weber Frida	II. „

5. *Festészeti mesteriskolai továbbképző növendékek.*

Első félévben :

Mányai József	IV. éves
✓ Papp Bertalan	III. „
✓ Rakssányi Dezső	IV. „
Rottmann Mózart	IV. „
5 Sándor Jenő	III. „

Második félévben :

Mányai József	IV. éves
✓ Papp Bertalan	III. „
✓ Rakssányi Dezső	IV. „
Rottmann Mózart	IV. „
5 Sándor Jenő	III. „

6. *Szobrászati mesteriskolai továbbképző növendékek.*

Első félévben :

Bálint János	II. éves
2 Rápolty Lajos	VIII. „

Második félévben :

Bálint János	II. éves
2 Rápolty Lajos	VIII. „

Az összes művésznövendékek száma :

Az első félévben volt 93 férfi és 46 nő, együtt 139.
A második „ „ 90 „ „ 44 „ „ 134.

B)

Rajztanárképző főiskolai növendékek:

1. Polgári iskolai rajztanítójelöltek.

Első félévben:

Második félévben:

✓ Bálint Géza	I. éves	✓ Bálint Géza	I. éves
✓ Bálint Gyula	II. "	✓ Bálint Gyula	II. "
✓ Bánó József	IV. "	✓ Bánó József	IV. "
✓ Bocskay József	IV. "	✓ Bocskay József	IV. "
✓ 5 Botyánszky János	II. "	✓ 5 Botyánszky János	II. "
✓ Csete Balázs	I. "	✓ Csete Balázs	I. "
✓ Csucsay János	III. "	✓ Csucsay János	III. "
✓ Dodek Jenő	II. "	✓ Dodek Jenő	II. "
✓ Drágovics József	II. "	✓ Drágovics József	II. "
10 ✓ Erdélyi Béla	II. "	10 ✓ Erdélyi Béla	II. "
✓ Farkasdy Zoltán	II. "	✓ Farkasdy Zoltán	II. "
✓ Fáber József	II. "	✓ Fáber József	II. "
✓ Fejér Lajos	III. "	✓ Fejér Lajos	III. "
✓ Fogasi Ödön	II. "	✓ Fogasi Ödön	II. "
15 ✓ Gaár Vilmos	II. "	15 ✓ Gaár Vilmos	II. "
✓ György Antal	III. "	✓ György Antal	III. "
✓ Haller Frigyes	I. "	✓ Haller Frigyes	I. "
✓ Haluska Ferenc	II. "	✓ Haluska Ferenc	II. "
✓ Juhász Lajos	I. "	✓ Juhász Lajos	I. "
20 ✓ Kelemen József	II. "	20 ✓ Kelemen József	II. "
✓ Ketting Ferenc	II. "	✓ Ketting Ferenc	II. "
✓ Klaudy Gyula	IV. "	✓ Klaudy Gyula	IV. "
✓ Kovács Erzsébet	IV. "	✓ Kovács Erzsébet	IV. "
✓ Lestyán Béla	IV. "	✓ Lestyán Béla	IV. "
25 ✓ Makó Bertalan	IV. "	25 ✓ Makó Bertalan	IV. "
✓ Mitterholzer Ágoston	II. "	✓ Mitterholzer Ágoston	II. "
✓ Moldován Gusztáv	II. "	✓ Moldován Gusztáv	II. "
✓ Nagy Ferencz	II. "	✓ Nagy Ferencz	II. "
✓ Oroszvály Gyula	IV. "	✓ Oroszvály Gyula	IV. "
30 ✓ Péczeli Antal	IV. "	30 ✓ Péczeli Antal	IV. "
✓ Péter Gyula	III. "	✓ Péter Gyula	III. "
✓ Pfalcz György	III. "	✓ Pfalcz György	III. "

✓ Podani János	I. éves	✓ Podani János	I. éves
✓ Réh Elemér	IV. „	✓ Réh Elemér	IV. „
35 Ruttkay Nedeczky Vilmos	I. „	35 Ruttkai Nedeczky Vilmos	I. „
✓ Sain Márton	IV. „	✓ Sain Márton	IV. „
✓ Schwabach Rezső	I. „	✓ Schwabach Rezső	I. „
✓ Skultéty Andor	II. „	✓ Skultéty Andor	II. „
✓ Sólyom János	I. „	✓ Sólyom János	I. „
40 Sztruhár Alajos	II. „	40 Sztruhár Alajos	II. „
✓ Szabó Alajos	III. „	✓ Szabó Alajos	III. „
✓ Szalay Pál	I. „	✓ Szalay Pál	I. „
✓ Téván István	III. „	✓ Téván István	III. „
✓ Ujházy János	II. „	✓ Ujházy János	II. „
45 Vörös István	I. „	45 Vörös István	I. „
46 Zsuzovich Kornél	III. „		

2. Középiskolai rajztanárjelöltek.

Első félévben :

Második félévben :

✓ Akácsos András	I. éves	✓ Akácsos András	I. éves
✓ Axaméthy Gyula	IV. „	✓ Axaméthy Gyula	IV. „
✓ Ágoston Ernő	III. „	✓ Ágoston Ernő	III. „
✓ Ágotha Géza	IV. „	✓ Ágotha Géza	IV. „
5 Balogh Sándor	III. „	5 Balogh Sándor	III. „
✓ Bakki László	II. „	✓ Bakki László	II. „
✓ Barabás Márton	II. „	✓ Barabás Márton	II. „
✓ Bayer Ágoston	II. „	✓ Bayer Ágoston	II. „
✓ Bán Tibor	I. „	✓ Bán Tibor	I. „
10 Bánszky Tamás	I. „	10 Bánszky Tamás	I. „
✓ Báthory Gábor	IV. „	✓ Báthory Gábor	IV. „
✓ Bedecs Antal ifj.	III. „	✓ Bedecs Antal ifj.	III. „
✓ Beleznay István	I. „	✓ Beleznay István	I. „
✓ Bellaagh Aladár	III. „	✓ Bellaagh Aladár	III. „
15 Békési Leó	III. „	15 Békési Leó	III. „
✓ Bodolay Jenő	I. „	✓ Bodolay Jenő	I. „
✓ Boda Béla	II. „	✓ Boda Béla	II. „
✓ Boksay József	III. „	✓ Boksay József	III. „
✓ Burány Nándor	I. „	✓ Burány Nándor	I. „
20 Csepy Sándor	I. „	20 Csepy Sándor	I. „
✓ Csépay Margit	I. „	✓ Csépay Margit	I. „
✓ Csömöry István	I. „	✓ Csömöry István	I. „
✓ Decsy Etelka	II. „	✓ Decsy Etelka	II. „
✓ Devich Sándor	I. „	✓ Devich Sándor	I. „
25 Dienes László	IV. „	25 Dienes László	IV. „
✓ Dorogi Imre	IV. „	✓ Dorogi Imre	IV. „
✓ Dömötör Margit	I. „	✓ Dömötör Margit	I. „
✓ Dümmerth Dezső	IV. „	✓ Dümmerth Dezső	IV. „
✓ Fata Ferenc	IV. „	✓ Fata Ferenc	IV. „

✓ 30 Fekete Béla I. éves	30 ✓ Fekete Béla I éves
✓ Fodor Rózsi I. „	✓ Fodor Rózsi I. „
✓ Frank György II. „	✓ Frank György II. „
✓ Fülöp László I. „	✓ Fülöp László I. „
✓ Gaál Ferenc II. „	✓ Gaál Ferenc II. „
35 Gábor Jenő II. „	35 Gábor Jenő II. „
✓ Gáspár Dezső IV. „	✓ Gáspár Dezső IV. „
✓ Germány Elemér III. „	✓ Germány Elemér III. „
✓ Gerő Gusztáv I. „	✓ Gerő Gusztáv I. „
✓ Gödry Ferenc III. „	✓ Gödry Ferencz III. „
40 Gulyás Sándor IV. „	40 Gulyás Sándor IV. „
✓ Gyenes Lajos IV. „	✓ Gyenes Lajos IV. „
✓ Haller Amália I. „	✓ Haller Amália I. „
✓ Hann Ernő II. „	✓ Hann Ernő II. „
✓ Haranghy Jenő I. „	✓ Haranghy Jenő I. „
45 Havas László I. „	45 Havas László I. „
✓ Hessky Iván IV. „	✓ Hessky Iván IV. „
✓ Héya Zoltán I. „	✓ Héya Zoltán I. „
✓ Hofbauer Károly I. „	✓ Hofbauer Károly I. „
✓ Horváth József III. „	✓ Horváth József III. „
50 Huber István I. „	50 Huber István I. „
✓ Irányi István IV. „	✓ Irányi István IV. „
✓ Irinie Miklós I. „ 2	✓ Irinie Miklós I. „ 2
✓ Janesitz Henrik IV. „	✓ Janesitz Henrik IV. „
✓ Janoska Tivadar III. „	✓ Janoska Tivadar III. „
55 Jónásiu Gyula II. „	55 Jónásiu Gyula II. „ 3
✓ Juhász Imre III. „	✓ Juhász Imre III. „
✓ Karagich Lajos I. „	✓ Karagich Lajos I. „
✓ Kayser Zsófia I. „	✓ Kayser Zsófia I. „
✓ Kássa Gábor II. „	✓ Kássa Gábor II. „
60 Kiss Ágnes II. „	60 Kiss Ágnes II. „
✓ Kiss Ernő I. „	✓ Kiss Ernő I. „
✓ Kosztolányi Gusztáv I. „	✓ Kosztolányi Gusztáv I. „
✓ Kovács Károly II. „	✓ Kovács Károly II. „
✓ Kovács Klára IV. „	✓ Kovács Klára IV. „
65 Kristóf Géza I. „	65 Kristóf Géza I. „
✓ Kubinyi Bertalan IV. „	✓ Kubinyi Bertalan IV. „
✓ Kurtay Ernő IV. „	✓ Kurtay Ernő IV. „
✓ Kühlbrandt Ernő II. „	✓ Kühlbrandt Ernő II. „
✓ Lefkovits Stefánia II. „	✓ Lefkovits Stefánia II. „
70 Longino Rafael IV. „	70 Longino Rafael IV. „
✓ Lovass Piroska III. „	✓ Lovass Piroska III. „
✓ Machold Gusztáv I. „	✓ Machold Gusztáv I. „
✓ Martos Ignác IV. „	✓ Martos Ignác IV. „
✓ Masa Irma II. „	✓ Masa Irma II. „
75 Martinkó Mátyás I. „	75 Martinkó Mátyás I. „
✓ Mayer Emil II. „	✓ Mayer Péter III. „
✓ Mayer Péter III. „	✓ Meilinger Dezső III. „

102-13

Meilinger Dezső	III éves	Mihalik Ernő	III. éves
Mihalik Ernő	III. "	Mudroncsik Ede	I "
80 Mudroncsik Ede	I. "	80 Nagy Lajos	I. "
Nagy Lajos	I. "	Nagy Lázár	I. "
Nagy Lázár	I. "	Nagy Pál	II. "
Nagy Pál	II. "	Nemes Imre	III. "
Nemes Imre	III. "	Novák Vilmos	I. "
85 Novák Vilmos	I. "	85 Oláh István	III "
Oláh István	III. "	Pachl István	I "
Pachl István	I. "	Papp Péter	I. "
Papp Péter	I. "	Pál Károly	II. "
Pál Károly	II. "	Paulovits Pál	III. "
90 Paulovits Pál	III. "	90 Pio Vendel	I "
Pio Vendel	I. "	Podhorszky Kornél	I. "
Podhorszky Kornél	I. "	Prhoda István	III. "
Raksányi Lajos	I. "	Raksányi Lajos	I. "
Rác Tibor	IV. "	Rác Tibor	IV. "
95 Rák Elemér	IV. "	95 Révész László	I. "
Révész László	I. "	Roitán Tivadar	II. "
Roitán Tivadar	II. "	Sántha Imre	III "
Sántha Imre	III. "	Saidl Emma	IV. "
Saidl Emma	IV. "	Soós András	I. "
100 Soós András	I. "	100 Szabó Ferenc	I. "
Szabó Ferenc	I. "	Szentpétery Kristóf	I. "
Szentpétery Kristóf	I. "	Szallár Dénes	II. "
Szallár Dénes	II. "	Szinai József	II. "
Szinay József	II. "	Szücs Emma	I. "
105 Szücs Emma	I. "	105 Szüts István	II. "
Szüts István	II. "	Szüts György Lajos	II. "
Szüts György Lajos	II. "	Tham Géza	I. "
Takács Lajos	I. "	Tóth István ifj.	III "
Tham Géza	I. "	Tóth István	I "
110 Tóth István ifj.	III. "	110 Truppel Béla	III. "
Tóth István	I. "	Tscheik Kálmán	I. "
Truppel Béla	III. "	Turkovič Rudolf	IV. "
Tscheik Kálmán	I. "	Velten Armand	III. "
Turkovič Rudolf	IV. "	Vigh Bertalan	II. "
115 Velten Armand	III. "	115 Vollmann Lajos	I. "
Vigh Bertalan	II. "	Vitéz Mátyás	III "
Vollmann Lajos	I "	Weszprémy Jenő	II. "
Wawrek Mátyás	III. "	Widmann Walter	IV. "
Weszprémy Jenő	II. "	Wieland Rózsi	I "
120 Widmann Walter	IV. "	120 Zustovich Kornél	III. "
121 Wieland Rózsi	I "		

3. Továbbképző okl. rajztanárok.

Első félévben :

Második félévben :

Haller György VI. éves
 ✓ Reischl Károly V. „
 3 Szent Istványi Gyula . VII. „

Haller György VI. éves
 2 Szent Istványi Gyula . VII. „

4. Továbbképző rendkívüli szakiskolai tanárjelöltek.

Első félévben :

Második félévben :

✓ Körtvélyessy Dezső . . . I. éves
 ✓ Senyei József I. „
 ✓ Sommerfeld Oszkár . . I. „
 ✓ Vetter Ervin I. „

✓ Vetter Ervin I. éves

5. Polgári iskolai rajztanítónőjelöltek.

Első félévben :

Második félévben :

✓ Abrahám Alice IV. éves
 ✓ Alexander Ágnes I. „
 ✓ Bacher Rózsi I. „
 ✓ Balla Margit IV. „
 5 ✓ Baranyai Erzsébet . . . I. „
 ✓ Bánáss Marietta elk. oszt.
 ✓ Bárdos Jolán I. éves
 ✓ Báthory Mária III. „
 ✓ Biletz Margit III. „
 10 ✓ Bilecz Ilona II. „
 ✓ Bodor Margit III. „
 ✓ Boross Bella III. „
 ✓ Collas Krisztina br. . . . III. „
 ✓ Daffinger Hanna elk. oszt.
 15 ✓ Dalmát Margit IV. „
 ✓ Dánér Erzsébet III. „
 ✓ Dóbiás Irén IV. „
 ✓ Dömök Teréz III. „
 ✓ Dörre Klotild III. „
 20 ✓ Edelmann Alice I. „
 ✓ Esty Magda I. „
 ✓ Ferencz Kornélia III. „
 ✓ Flössel Margit IV. „
 ✓ Füleki Irma II. „
 25 ✓ Füleki Margit elk. oszt.
 ✓ Eüstös Ida I. éves
 ✓ Gábor Krisztina I. „
 ✓ Grabovieczky Antónia . III. „
 ✓ Grimm Matild III. „
 30 ✓ Hatos Kornélia I. „
 ✓ Havranek^r Julia I. „

✓ Abrahám Alice IV. éves
 ✓ Alexander Ágnes I. „
 ✓ Bacher Rózsi I. „
 ✓ Balla Margit IV. „
 5 ✓ Baranyai Erzsébet . . . I. „
 ✓ Bánáss Marietta elk. oszt.
 ✓ Bárdos Jolán I. éves
 ✓ Báthory Mária III. „
 ✓ Biletz Margit III. „
 10 ✓ Bilecz Ilona II. „
 ✓ Bodor Margit III. „
 ✓ Boross Bella III. „
 ✓ Collas Krisztina br. . . . III. „
 ✓ Daffinger Hanna elk. oszt.
 15 ✓ Dalmát Margit IV. éves
 ✓ Dánér Erzsébet III. „
 ✓ Dóbiás Irén IV. „
 ✓ Dömök Teréz III. „
 ✓ Dörre Klotild III. „
 20 ✓ Edelmann Alice I. „
 ✓ Esty Magda I. „
 ✓ Ferencz Kornélia III. „
 ✓ Flössel Margit IV. „
 ✓ Füleki Irma II. „
 25 ✓ Füleki Margit elk. oszt.
 ✓ Eüstös Ida I. éves
 ✓ Gábor Krisztina I. „
 ✓ Grabovieczky Antónia . III. „
 ✓ Grimm Matild III. „
 30 ✓ Hatos Kornélia I. „
 ✓ Havranek Julia I. „

✓ Herkner Szidónia I. éves	✓ Herkner Szidónia I. éves
✓ Holczmann Frida IV. „	✓ Holczmann Frida IV. „
✓ Holczmann Valéria III. „	✓ Holczmann Valéria III. „
35 ✓ Hoffer Paula elk. oszt.	35 ✓ Hoffer Paula elk. oszt.
✓ Igmandi Katalin II. éves	✓ Igmandi Katalin II. éves
✓ Illosvay Katalin I. „	✓ Illosvay Katalin I. „
✓ Janthó Gizella III. „	✓ Janthó Gizella III. „
✓ Kapuszttyák Laura II. „	✓ Kapuszttyák Laura II. „
40 ✓ Kaszás Rozália I. „	40 ✓ Kaszás Rozália I. „
✓ Kis Terézia III. „	✓ Kis Terézia III. „
✓ Kiss Ilona IV. „	✓ Kiss Ilona IV. „
✓ Knapp Eugénia II. „	✓ Knapp Eugénia II. „
✓ Kniesner Elza II. „	✓ Kniesner Elza II. „
45 ✓ Komjáthy Gizella II. „	45 ✓ Komjáthy Gizella II. „
✓ Kovácsev Friderika III. „	✓ Kovácsev Friederika III. „
✓ Kozáky Izabella elk. oszt.	✓ Kozáky Izabella elk. oszt.
✓ Kubányi Olga III. éves	✓ Kubányi Olga III. éves
✓ Lauer Gizella IV. „	✓ Lauer Gizella IV. „
50 ✓ Liber Margit I. „	50 ✓ Liber Margit I. „
✓ Mannó Margit III. „	✓ Mannó Margit III. „
✓ Matavovszky Edit I. „	✓ Matavovszky Edit I. „
✓ Okolicsányi Erzsébet II. „	✓ Okolicsányi Erzsébet II. „
✓ Pataki Róza III. „	✓ Pataky Róza III. „
55 ✓ Patocka Stefánia elk. oszt.	55 ✓ Patocka Stefánia elk. oszt.
✓ Paulovits Magdolna I. éves	✓ Paulovits Magdolna I. éves
✓ Pálfy Piroska elk. oszt.	✓ Pálfy Piroska elk. oszt.
✓ Perényi Lenke II. éves	✓ Perényi Lenke II. éves
✓ Pocsy Riza elk. oszt.	✓ Pocsy Riza elk. oszt.
60 ✓ Preuss Mária I. éves	60 ✓ Preuss Mária I. éves
✓ Raidl Ida I. „	✓ Raidl Ida I. „
✓ Reismanmann Gizella II. „	✓ Reismanmann Gizella II. „
✓ Rohonczy Ilona III. „	✓ Rohonczy Ilona III. „
✓ Rucsinszky Anna IV. „	✓ Rucsinszky Anna IV. „
65 ✓ Schick Izabella elk. oszt.	65 ✓ Schick Izabella elk. oszt.
✓ Schrédél Etelka II. éves	✓ Schrédél Etelka II. éves
✓ Stassik Zaida III. „	✓ Stassik Zaida III. „
✓ Sterk Margit IV. „	✓ Sterk Margit IV. „
✓ Strelisky Irén elk. oszt.	✓ Strelisky Irén elk. oszt.
70 ✓ Szentmiklóssy Gizella III. éves	70 ✓ Szentmiklóssy Gizella III. éves
✓ Széll Aranka IV. „	✓ Széll Aranka IV. „
✓ Szij Ilona IV. „	✓ Szij Ilona IV. „
✓ Szilágyi Erzsébet III. „	✓ Szilágyi Erzsébet III. „
✓ Sztrokay Mária II. „	✓ Sztrokay Mária II. „
75 ✓ Toldi Erna IV. „	75 ✓ Toldi Erna IV. „
✓ Tóth Lajosné Dienes Teréz elk. oszt.	✓ Tóth Lajosné Dienes Teréz elk. oszt.
✓ Veres Ilma I. éves	✓ Veres Ilma I. éves
✓ Walter Edith I. „	✓ Walter Edith I. „
✓ Wälder Angela elk. oszt.	✓ Wälder Angela elk. oszt.
80 ✓ Weyde Gizella I. éves	80 ✓ Weyde Gizella I. éves

6. Továbbképző okleveles rajztanítónők.

Első félévben :

✓ Borosnyai Jolán	VII éves
✓ Dapsy Klementin	V. „
✓ Gruber Hedvig	VII. „
✓ Gyárfás Ilona	V. „
5 ✓ Macskássy Paula	VI. „
✓ Pesthy Margit	VII. „
✓ Rybár Edit	VI. „
8 ✓ Warga Irén	VII. „

Második félévben :

✓ Dapsy Klementin	V. éves
✓ Gruber Hedvig	VII. „
✓ Gyárfás Ilona	V. „
✓ Helcz Edit	V. „
5 ✓ Macskássy Paula	VI. „
✓ Pesthy Margit	VII. „
✓ Veres Izabella	VI. „
8 ✓ Warga Irén	VII. „

Az összes rajztanár-, tanító- és tanítónőjelölt, valamint a továbbképző okl. rajztanár és tanítónők száma :

Az első félévben volt :

159 férfi és 103 nő, együtt 262

A második félévben volt :

153 férfi és 103 nő, együtt 256

VI.

STATISZTIKAI ADATOK.

Az egyesített művészeti iskolák növendékei közül volt:

	I. félévben	II. félévben
1. Művésznövendék, férfi	93	90
2. „ „ „ nő	46	44
3. Rajztanár- és tanítójelölt	167	165
4. Rajztanítónőjelölt	80	80
5. Továbbképző okl. rajztanár	3	2
6. „ „ „ rajztanítónő	8	8
7. „ „ „ rendkívüli szakisk. tanárjelöltek	4	1
Összesen	401	390

A külön esti aktrajzolósi tanfolyamra jelentkezett: 103 férfi és 16 nő; együtt 119.

A gyakorló iskolába járt 75 fiú és leány.

Az összes látogatók száma volt:

az I. félévben 595, a II. félévben 584.

A szabályszerűen beiratkozott növendékek közül vallásra nézve volt:

	I. félévben	II. félévben
Róm. katolikus	237	228
Ág. evang.	45	43
Református	65	66
Izraelita	38	36
Görög kath.	6	7
„ keleti	5	5
Unitárius	5	5
Összesen	401	390

Anyanyelvre nézve:	I. félévben	II. félévben
Magyar	372	360
Német	16	14
Horvát	3	6
Francia	1	1
Olasz	1	1
Román	4	4
Szerb	2	2
Cseh	1	1
Dalmát	1	1
	Összesen 401	390

Tandíjfizetés alól felmentetett I. félévben 88, II. félévben 98 növendék.

A Képzőművészeti Főiskola és a vele ügykezelés tekintetében egybekapcsolt festészeti és szobrászati mesteriskolák és a női festőiskola könyvtárában az 1912. évi december hó végén volt: 9981 kötet, 87,794 műlap 408,500 korona értékben; jelmez, taneszköz, bútorzat s egyéb felszerelési tárgy volt 27,993 darab 225,713 K. 53 f. értékben, mindössze volt tehát 125,768 darab 634,213 K. 53 f. értékben.

TARTALOM.

I. Az év történetéből	3. oldal
II. Tájékoztató	15. „
a) Kivonat a „ Szépművészeti Akadémia “ felvételi, tanulmányi és rendszabályaiból	16. „
b) Kivonat a „ Rajztanárképző Főiskola “ felvételi, tanulmányi és rendszabályaiból	22. „
c) Általános rendszabályok	35. „
III. Igazgatók és tanárok névsora	40. „
IV. A rajztanárvizsgáló bizottsági tagok névsora	43. „
A képesítő vizsgálatok eredménye	44. „
V. A növendékek névsora	45. „
VI. Statisztikai adatok	56. „

